

„Az a mód, ahogyan egy társadalom a gyermekeket kezeli, nemcsak törődésnek és együttműködésnek fokát jelzi, hanem jól tükrözi az adott társadalom igazságérzetét, jövő iránti elkötelezettségét, valamint azt is, mennyire fontos számára az eljövendő generációk emberi feltételeinek javítása.”
(Javier Peresde Cuellar)

B E S Z Á M O L Ó

**a gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatok 2024. évi ellátásáról**



I. BEVEZETŐ

A gyermekek alapvető jogait és a jogaik érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) határozza meg.

A törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelem gondoskodásából kikerülő fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A gyermeknek joga van testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez és a saját családi környezetében történő nevelkedéséhez.

A gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjével foglalkozik.

A gyermeki jogok érvényre juttatásának egyik garanciális pillére a gyermekek védelme érdekében kifejtett tevékenységek, a kialakult tendenciák megismerhetősége, ezért rögzítette a Gyvt. minden település részére kötelezettségként az átfogó értékelés elkészítését.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása Orosháza Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) egyik legfontosabb és legfelelősségteljesebb területe, amelynek célja a gyermekek és családok támogatása, védelme, valamint a gyermekek jogainak biztosítása. A 2024. évi beszámoló átfogó képet ad egyrészt az Önkormányzat által biztosított ellátásokról továbbá, a városban elérhető gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatásokról, az ezekhez kapcsolódó pénzügyi ellátásokról, valamint az intézmények és szolgáltatások működéséről.

A 2024. évi gyermekvédelmi beszámoló célja, hogy átfogó képet adjon a helyi gyermekvédelmi szolgáltatások működéséről, a felmerült problémákról, valamint az alkalmazott intézkedésekről és azok hatékonyságáról. A beszámoló bemutatja az Önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátások mértékét, a megelőző és beavatkozó tevékenységeket, azok eredményeit, valamint a gyermekek és családok támogatását szolgáló programokat. Egyúttal azokat a területeket, ahol a jövőben további fejlesztések szükségesek a gyermekek jólétének biztosítása érdekében. A beszámoló egyben a közösség és az érintettek számára átláthatóvá teszi a gyermekvédelmi rendszert, és segíti a további fejlődését a gyermekek védelme terén.

Az Önkormányzat beszámolási kötelezettségének a Gyvt. 96. § (6) bekezdésében foglaltak szerint tesz eleget, melynek formai, tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) (a továbbiakban: Gyer.) kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

II. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI ADATAI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLYRA:

2024. január 1. napján Orosháza összlakossága: **27.381** fő volt.

2024. január 1. napján **4.497** fő tartozott a 0 – 18 éves korosztályba, melynek nemek szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul:

2.211 fő leány, és **2.286** fiú.

A korcsoport szerinti megoszlás a helyi népességnyilvántartó decentrum adatai alapján a következőképpen alakult:

2024. január 01.

0 - 2 év:	560 fő
3 - 5 év:	703 fő
6 - 14 év:	2196 fő
15 - 18 év:	1038 fő

III. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL, ILLETVE SZERVEZÉSÉBEN NYÚJTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA:

3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága

3.1.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (a továbbiakban: RGYK) való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre és – további rászorultsági feltételek megléte esetén – a szünidei gyermekétkeztetésre,
- évente két alkalommal (augusztus és november hónapokban) 6.000,-Ft alapösszegű vagy amennyiben a RGYK-ra való jogosultság mellett a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet is fenn áll, 6.500,- Ft emelt összegű pénzbeli támogatásra,
- a Gytv.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény (pl.: védendő fogyasztónak minősülő jogán, tandíj, költségmentesség, a felsőoktatásba jelentkező hátrányos helyzetű minden jelentkezési helyén 40 többletpontra jogosult) igénybevétele.

2023. január 1. napjától a jegyző – kérelem alapján – abban az esetben állapíthatta meg az ellátásra történő jogosultságot, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a Gytv.-ben szabályozott, a szociális vetítési alap összegének százalékában (180%, ha a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza; a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos vagy nagykorúvá vált gyermek esetében a nappali oktatás munkarendje, felsőfokú oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat; 165% az előzőekben nem nevesített esetekben) meghatározott értékhatárt és a vagyoni helyzet vizsgálata után is fennáll a rászorultság.

A gyermekvédelmi nyilvántartásunk szerint 2024. évben menedékes státuszú gyermekek jogán nem kérelmeztek RGYK-t.

2024. év folyamán 308 fő gyermek részére került megállapításra rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. 2024. december 31-ei állapot szerint 284 fő gyermek részesült RGYK-ban, akik közül 8 fő betöltötte a 18. életévét és a feltételek alapján nagykorúként is jogosult volt a kedvezményre.

2024. évben 11 esetben került elutasításra a RGYK-ra irányuló kérelem, tekintettel az ügyfél vagyoni, illetve jövedelmi helyzetére. Fellebbezés nem történt az elutasítások vonatkozásában.

A jegyzői feladat és hatáskör az Orosházi Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) Szociális, Gyámhatósági és Egészségügyi Osztály (a továbbiakban: Osztály) által valósultak meg.

3.1.2. 2024. évben is minden tanítási szünetben megszervezésre került a **szünidei gyermekétkeztetés**. Az Önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő, a nagykorú jogosult kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermekek és a RGYK-ban részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére ingyenesen biztosította, amelynek költségeit az állam finanszírozta.

A menedékes státuszú gyermekekre megalkotott jogszabály a veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel, az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyek foglalkoztatásával és juttatásaival kapcsolatos egyes szabályokról, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) kormányrendelet módosításáról szóló 106/2022. (III. 12.) kormányrendelet 3/A. § alapján, ha a menedékes, a menedékesként elismerését kérő vagy az Ukrajnában állandó lakóhellyel rendelkező és 2022. február 24-én vagy azt követően Ukrajnából érkező magyar állampolgár gyermek, tanuló ellátásáról gondoskodik, kérelme alapján a gyermek, tanuló ingyenesen, a jogosultsági feltételek vizsgálata nélkül jogosult volt a Gytv. szerinti intézményi és szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, a kérelem benyújtásától számított 6 hónapig. Fenti jogszabály alapján 2024. december 31. napjáig a településen menedékes státuszú gyermekek alanyi jogon vehették igénybe a szünidei gyermekétkeztetést – jogosultak száma: 4 fő, igénybe vevők száma: 0.

E kötelező ellátáson túl az Önkormányzat kizárólag az RGYK-ban részesülő gyermekek számára is nyújtott ingyenes szünidei étkeztetést. Az Önkormányzat 2024. évben is vállalta, hogy a szociális előirányzat terhére fedezetet biztosít az 5 hónapos és 18 éves kor közötti, RGYK-ban részesülő gyermekek ingyenes szünidei étkeztetéséhez.

A jogszabály előírásainak megfelelően a jogosult családok és személyek tájékoztatása minden szünidő megkezdése előtt időben megtörtént levél útján, mely a tájékoztatókon kívül tartalmazta az igényléshez szükséges kérelmet és a szükség esetén használandó meghatalmazást is. A rászoruló családok továbbá

értesülhettek az oktatási intézmények révén és a helyben szokásos hirdetési módokon, mint például jegyzői és polgármesteri tájékoztatás a város honlapján való megjelentetése, és a helyi média szolgáltatóján (OROSCAFÉ) keresztül is. Az alábbi táblázat a tájékoztatással érintett, jogosultsággal rendelkezők számát mutatja.

Orosházán 2024. évben szünidei gyermekétkeztetésre jogosultak száma

Szünidei gyermek-étkeztetés	Szünidei étkezésre jogosult gyermekek száma <u>összes:</u>	Az összes jogosultból rendszeres gyermek-védelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma:	Az összes jogosultból RGYK-s és hátrányos helyzetű gyermekek száma:	Az összes jogosultból RGYK-s és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:	106/2022. Korm. rendelet alapján jogosult gyermekek száma
Tavaszi szünet	320	87	132	97	4
Nyári szünet	302	79	117	104	2
Őszi szünet	267	61	113	93	0
Téli szünet	260	64	102	94	0

A szünidei gyermekétkeztetés igénybe vétele nem kötelező. Az alábbi táblázat mutatja, hogy a jogosultak köréből a törvényes képviselő kérelme benyújtása után, hány gyermek részesült ténylegesen az étkeztetésben és ennek milyen költségvonzata volt.

Orosházán 2024. évben a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők száma

Szünidei gyermekétkeztetés	Szünidei étkeztetésben részesülők száma (fő)	Szünidei étkeztetés költsége (eFt)
Tavaszi szünet	44	372.897
Nyári szünet	90	6.882.772
Őszi szünet	39	274.396
Téli szünet	31	282.086

Az Önkormányzat 6.004.396.- Ft, önerőt biztosított 2024. évben a szünidei étkeztetés kiadásaihoz az állami támogatáson felül.

A szünidei gyermekétkeztetés az Osztály, az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat (a továbbiakban: Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat), az Orosháza Város Önkormányzat Egységes Szociális Központ (a továbbiakban: OVÖ ESZK) Tanyagondnoki Szolgálat, az Orosháza Város Önkormányzati Napköziotthonos Óvoda (a továbbiakban: OVÖN Óvoda), a Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt. (a továbbiakban: Közétkeztetési Zrt.) és a Hivatal Városrendészet szervezeti egységén belül a közterület-felügyelők együttműködésének eredményeként valósult meg.

3.1.3. Egyszeri pénzbeli juttatás

Az RGYK-ra jogosult gyermekek 6.000,-Ft alapösszegű pénzbeli támogatásban, míg a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 6.500,-Ft emelt összegű pénzbeli támogatásban részesültek augusztus 1. és november 1. napján fennálló jogosultságukra tekintettel.

A pénzbeli támogatásban részesült gyermekek száma 2024. évben:

- 2024. augusztus 1. napján RGYK-ban részesült 317 gyermek, közülük 231 fő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű.
- 2024. november 1. napján RGYK-ban részesült 260 gyermek, közülük 198 fő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű.

Az alapösszegű és emelt összegű pénzbeli támogatás ellenértékét az állami költségvetés finanszírozta a Gyer. 68. §-a alapján.

A pénzbeli támogatás kifizetése az Osztály és a Pénzügyi és Gazdálkodási Osztály Költségvetési Csoport Segélypénztára (a továbbiakban: Segélypénztár) együttműködése által valósult meg.

3.2. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

A gyermekvédelmi gondoskodás körében, a Gyvt. szabályai alapján a jegyző hatáskörében kerül megállapításra a gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének fennállása, amennyiben a hátrányos helyzet oka a szülők, a családba fogadó gyám alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, vagy az elégtelen, egészségtelen lakókörnyezet.

Az idevonatkozó szabályozás célja a gyermek körülményeiből, környezetéből adódó hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése koragyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a) a szülő, gyám iskolai végzettsége alacsony, legfeljebb alapfokú végzettség (8 általános);
- b) a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- c) az elégtelen lakáskörülmények;
- d) a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

Hátrányos helyzetű az a RGYK-ban részesülő gyermek, akinek esetében az a)-c) pontban foglalt körülmények közül egy fennáll.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a RGYK-ban részesülő gyermek, akinek esetében az a)-c) pontban foglalt körülmények közül legalább kettő fennáll, továbbá ide sorolandó a nevelésbe vett gyermek és az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A jegyző a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásáról nyilvántartást vezet a saját hatáskörében hozott és a gyámhivatal által megküldött határozatok alapján.

A 2024. december 31-i állapot szerint hátrányos helyzetűek száma 104 gyermek (49 család volt érintett), a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 107 gyermek (41 család volt érintett). A hátrányos helyzet fennállásának megállapítására jogosító feltételek az előfordulási gyakoriságuk szerint az alábbi sorrendbe rendezhetők: a szülő, a gyám alacsony iskolai végzettsége (86 fő), a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága (11 fő) elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények (7 fő). A halmozottan hátrányos helyzet fennállását megalapozó feltételek együttes előfordulásának gyakorisága: a szülő, a gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények (76 fő), a szülő, gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága (11 fő), a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények (7 fő), mindhárom feltétel együttesen jelen van (13 fő). Az eljárás során az egészségtelen, elégtelen lakókörnyezetre hivatkozás esetén mindenkor helyszíni szemle lefolytatása történik.

A jegyzői teljes körű feladatok ellátása az Osztály által valósultak meg.

3.3. Települési támogatás gyermekek létfenntartási gondjainak enyhítésére

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 25. § (3) bekezdés b) pontjának felhatalmazása alapján települési támogatás jogcímen a gyermekek eseti krízishelyzetének enyhítését szolgáló támogatás a „gyermekek rendkívüli települési támogatása”. Részletes szabályait a pénzügyi és természetbeni szociális ellátásokról szóló 17/2022. (IX. 29.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban Ö.r.) 17. §-a tartalmazza, amely szerint a támogatás a gyermekek létfenntartási gondjainak enyhítését, az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezését szolgálja.

Gyermek krízishelyzetére tekintettel 2024. évben gyermekek rendkívüli települési támogatása jogcímen 4.636.500,- Ft került kifizetésre. Ez az összeg a Win-Mankó rendszer szerint 137 segélyesnek 284 db kifizetése.

A támogatás az Önkormányzat saját forrásból nyújtja.

2024. évben hat esetben került kérelem elutasításra jogszabályban foglalt jövedelmi feltételek meghaladása miatt.

A támogatás nyújtását a Képviselő-testület a polgármesterre ruházta át, mely hatáskörben az Osztály járt el.

Az Ö.r. normaszövege kiegészítésre került az úgynevezett iskolakezdési támogatás jogcím tekintetében, melyet az augusztus 1-jén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 6-18 éves (korábban 6-16 éves) korú gyermekek részére nyújt Orosháza Város Önkormányzata. Figyelemmel az iskolai évkezdésre, gyermekeként 10eFt névértékű utalvány formájában, illetve az általános iskola első osztályát megkezdő gyermekek részére, az iskolakezdési támogatás mértéke gyermekeként további 10.000,- Ft. A kifizetést a Segélypénztár bonyolította le.

Már több egymást követő évben, így 2024. évben is az Önkormányzat a karácsony előtti időszakában, a családok és a nagykorú jogosultak többletköltségeinek enyhítésére, alapvető és tartós élelmiszereket, valamint édességeket is tartalmazó

karácsonyi ajándécsomagot nyújt azon személyeknek, akiknek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév december 1. napján fennáll. A karácsonyi csomagok gyermekeként bruttó 9.017,- Ft/darab névértékűek, melyeket az arra rászoruló 116 család (gyermekek száma 260 fő, ebből 6 fő nagykorúvá vált jogosult) vehette át az Osztály közreműködése által személyesen vagy meghatalmazott képviselő útján.

3.4. Életkezdési támogatás

2016. évtől az Önkormányzat életkezdési támogatást nyújt azon újszülötteknek, akiknek anyakönyvezése időpontjában Orosházán bejelentett lakóhelyük van.

2024. május 8. napján 68 fő gyermek, 2024. november 13. napján 84 fő gyermek részére az Orosháza Város Polgármestere által került átadásra ünnepélyes keretek között az életkezdési támogatás. Az év folyamán összesen 152 kisgyermek kapott 40.000,- Ft értékű Edenred/Rewin-utalványt, könyvet, rágókát továbbá babaköszöntő kártyát.

Az önkormányzati feladatok – az életkezdési támogatás kivételével - az Osztály által valósultak meg.

3.5. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

Orosháza városában a Közétkeztetési Zrt. által készített ételek jutnak el a legnagyobb számban az étkező óvodás, általános és középiskolás gyermekekhez. A Gál és Márta Kft. által üzemeltett kardoskúti Fehér-tó étterem szállítja az ételt az Aprajafalva Óvodába.

A speciális étrendet folytató gyermekek étkeztetésében Önkormányzati fenntartású intézményekben a Közétkeztetési Zrt. biztosítja a speciális étkezést, az egyéb fenntartású intézményekben a Spéko Manufaktúra Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: Spéko) nyújt segítséget.

Az Önkormányzat biztosította 2024. évben is az ételallergiás gyermekek számára a tízórait és az uzsonnát is, az étkezés számukra ugyanazon térítési díjon érhető el, mint a nem ételallergiás gyermekek esetében.

A bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés esetében 2024. évben a tartós beteg, speciális étkezők szakorvosi igazolás alapján 50%-os kedvezményre jogosultak, míg 100%-os kedvezményt vehet igénybe az, aki RGYK-ra jogosult, három vagy több gyermek nevelkedik a családban, fogyatékos, vagy tartós beteg gyermek él a családban, nevelésbe vették, illetőleg a szülő a nevelési intézmény felé tett nyilatkozata alapján, amennyiben a család egy főre jutó jövedelme nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.

3.6. Az alábbi tájékoztatás a nevelési-oktatási intézmények adatszolgáltatása alapján kerül bemutatásra.

3.6.1. Kisharang Bölcsőde:

A Kisharang Bölcsőde új Főzőkonyhája 2024. február 7. napján kezdte meg működését. A felújítási munkálatokat követően egy korszerű, a hatályos jogszabályi követelményeknek megfelelő Főzőkonyha áll az ellátást igénybe vevő kisgyermekek rendelkezésére. A főzőkonyha irányítását szakképzett ételmezésvezető végzi, munkáját 1 fő diétás szakács és 2 fő konyhai kisegítő támogatja.

Ételallergiában és ételintoleranciában szenvedő gyermekek részére külön étrend biztosított, melyet dietetikus szakember iránymutatásai alapján készítenek el.

Az intézményt látogató kisgyermekek (123 fő) vonatkozásában 2024. évben a szülők, törvényes képviselők 100 %-a mentesült az étkezési díj megfizetése alól, a gondozási díjat a jogviszonnyal rendelkezők 83%-a térítette meg.

3.6.2. Bóbita Bölcsőde:

A Bóbita Bölcsőde tálalókonyhával rendelkezik, ahol jól képzett és sok éves munkatapasztalattal rendelkező konyhai dolgozó segíti a gyermekek étkeztetésének lebonyolítását. Ételallergiában és ételintoleranciában szenvedő gyermekek részére külön étrend biztosított, melyet dietetikus és ételmezésvezető szakember iránymutatásai alapján készítenek el. 2024. február 07. napjától kezdődően a Kisharang Bölcsőde modern, jól felszerelt Főzőkonyhája gondoskodott a kisgyermekek ellátásáról.

Az intézményt látogató kisgyermekek (48 fő) vonatkozásában 2024. évben a szülők 100%-a nem fizetett étkezési díjat, gondozási díj megfizetése alól pedig a családok 15 %-a mentesült.

Orosháza városában két **magánbölcsőde** működött 2024. évben is.

3.6.3. Lurkó Családi Bölcsőde:

2024. évben 19 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény. Bármilyen táplálék - allergia esetén a speciális étrendnek eleget tudtak tenni.

Lurkó Munkahelyi Bölcsőde:

2024. évben 7 fő 3 év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott, bármilyen táplálék - allergia esetén a speciális étrendnek eleget tudtak tenni.

3.6.4. APRAJAFALVA Családi Bölcsőde Hálózat:

2024. évben a szolgáltatási nyilvántartásban engedélyezett 20 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény. Bármilyen táplálék - allergia esetén a speciális étrendnek eleget tudtak tenni a szülők segítségével.

3.6.5. Óvoda:

Az óvodások száma a két magánóvoda létszámán kívül 2024. évben 759 fő volt.

Az óvodás gyermekek mintegy 92,5 %-a (702 fő) részesült 100 %-os kedvezményes étkeztetésben.

	Orosháza Város Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája	Forrás Református Óvoda	Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda	Wesley János Gyógypedag ógiai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- oktatást Végző Iskola, Szakiskola
Óvodások száma	446	80	141	80	12
100 %-os kedvezményre volt jogosult a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján	429	54	129	78	12
Ellátottak százalékában	96 %	67,5 %	91 %	98 %	100 %

Orosháza városában két **magánóvoda** működött 2024. évben is. A gyermekétkeztetéssel összefüggésben az alábbi számadatokat nyújtották az intézmények:

	Lurkó Óvoda	APRAJAFALVA Óvoda
Óvodások száma	41	28
100 %-os kedvezményre volt jogosult a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján	41	0
Ellátottak százalékában	100 %	0 %

3.6.6. Iskola:

Az Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Székhelyintézménye és Tagintézményeiben összesen 522 diák tanul.

Kedvezményes étkeztetésben 245 gyermek (46,93 %) részesült, ebből 120 fő (48,98 %) 100 %-os és 125 fő (51,02 %) 50 %-os kedvezménnyel étkeztetett.

Kedvezményben részesülők száma 2024. évben:

Intézmény	Összes tanulói létszám (fő)	Kedvezmény (fő)	
		100 %	50 %
Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Székhelyintézmény	321	40	62
Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákóczi Telepi Tagintézmény	94	58	22
Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Czina Sándor Tagintézmény	107	22	41

Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégium

Tanulói összlétszáma 577 fő. Ebből 27 fő gyermek (4,68%) részesült kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesült: 5 fő gyermek (18,52%),
50 %-os étkezési támogatásban részesült: 22 fő gyermek (81,48%).

Gyulai Szakképzési Centrum Kossuth Lajos Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Tanulói összlétszáma 487 fő, felnőttképzésben részt vettek száma 76 fő. Ebből 13 gyermek (0,2%) részesült kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesült: 5 fő gyermek (63%),
50 %-os étkezési támogatásban részesült: 8 fő gyermek (37%).

Orosházi Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Tanulói összlétszáma: 489 fő, ebből 93 gyermek (19%) részesült kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesült: 3 fő gyermek (3 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesült: 90 fő gyermek (97%).

Székhely József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Az általános iskola tanulói létszáma 432 fő, a gimnázium tanulói létszáma 168 fő, amely összesen 600 fő. Ebből 170 gyermek (28,33%) részesült kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesült: 19 fő gyermek (11,18%),
50 %-os étkezési támogatásban részesült: 151 fő gyermek (88,82%).

Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda

A tanulók összlétszáma 337 fő.

Ebből 110 gyermek (32,6%) részesült kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesült:	37 fő gyermek (33,6 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesült:	73 fő gyermek (66,4 %).

Wesley János Gyógypedagógiai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Szakiskola

A tanulók összlétszáma: 95 fő. Ebből 68 fő (71,57%) részesült kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesült:	36 fő gyermek (52,94 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesült:	32 fő gyermek (47,06 %).

3.7 Családvédelmi koordináció és Családi jogállás rendezése

3.7.1. Családvédelmi koordináció

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 1/A. § értelmében a távollattartásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervként is ellátta feladat- és hatáskörét az Osztály.

2024. évben az ügyészségek és az Orosházi Járásbíróság tájékoztatásaival kezdeményezték a koordinációs feladatok ellátását. Összesen az év során 3 tájékoztatás került megküldésre a Hivatal jegyzője részéről, melyből 1 esetben kiskorú gyermekek is megjelentek a bántalmazó fél családjában és erre is figyelemmel indította el az érintett hatóság az eljárást. A jelzést követő nyolc napon belül a bántalmazott fél részére minden esetben kiküldetésre kerül a levél, melyben tájékoztatást kapnak arról, hogy mely szervhez és hatósághoz forduljanak a bántalmazások során. Az Osztály egy esetben sem kellett, hogy a „koordinációs kerekasztalt” összehívja, tekintettel arra, hogy a bántalmazott fél nem kérte azt.

3.7.2. Családi jogállás rendezése

Családi jogállás rendezése feladatkörére tekintettel 2024. év folyamán az apa adatai nélkül anyakönyvezett kiskorúak száma 13 fő volt. Ebből 0 fő gyermek esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal rendezésre került a gyermek családi jogállása az Általános Igazgatási Osztály anyakönyvvezetője által.

3.7.3. Nagykorú apa esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele

Nagykorú apa esetében teljes hatályú apa elismerő nyilatkozat felvételére nem került sor 2024. évben.

3.7.4. Hozzájárulás a kiskorú gyermeknek az apaság megállapítása iránti perben az anya pertársaként való részvételéhez

2024. évben hozzájárulás a kiskorú gyermeknek az apaság megállapítása iránti perben az anya pertársaként való részvételéhez nem történt.

3.7.5. Az ismeretlen szülőktől származó gyermek és képzelt szülők adatainak megállapítása

2024. évben az ismeretlen szülőktől származó gyermek és képzelt szülők adatai nem kerültek megállapításra.

3.7.6. A gyermek nevének megállapítása, ha a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők a gyermek családi és utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat az anyakönyvvezető felhívásától számítva harminc napon belül nem jelentik be vagy a gyermek mindkét szülője ismeretlen

2024. évben nem indult I. fokú gyámhatósági eljárás.

3.7.7. A gyermek utónevének megállapítása, ha a szülői felügyeleti jogot az a szülő gyakorolja, aki az anyakönyvvezető felhívása ellenére a gyermek utónevét - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem határozza meg.

2024. évben nem indult I. fokú gyámhatósági eljárás.

3.8. SOS Gyermekfalvak Magyarországi Alapítványa (a továbbiakban: SOS Gyermekfalvak):

2021. október 1. napján a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontja értelmében az Önkormányzat és az SOS Gyermekfalvak öt évre szóló ellátási szerződést kötött azzal, hogy Orosháza város közigazgatási területén élő, 0-18 éves gyermekek részére, akiknek családban történő nevelését a szülő – egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt – nem tudja megoldani, a gyermekek védelme okán, Gyermekek Átmeneti Otthona keretében, átmeneti gondozás ellátását biztosította. Az SOS Gyermekfalvak 2024. január 1. napjától - 2024. december 31. napjáig két férőhely állandó rendelkezésre állását biztosította szolgáltatási hozzájárulás fejében.

IV. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA:

4.1. Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat tevékenysége:

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)

4.1.1. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

Két önálló szervezeti egységgel biztosítja a szolgáltatást a Szolgálat, illetve a Központ, melyeknek feladatellátása az alábbi településekre terjed ki:

A Szolgálat szolgáltatás tekintetében: Békéssámsón, Csanádapáca, Csorvás, Gádos, Kardoskút, Orosháza, Pusztaföldvár, Tótkomlós.

A Központ feladatai tekintetében: Orosházi Járás valamennyi települése, azaz Békéssámsón, Csanádapáca, Gádos, Kardoskút, Nagyszénás, Orosháza, Pusztaföldvár, Tótkomlós.

A Szolgálat családsegítő munkatársai a gesztor intézményben és valamennyi területi irodában megtalálhatóak ügyfélfogadási időben. Ügyfélfogadási időn túl – probléma esetén – a Gyermekjóléti Központ által működtetett készenléti szolgálat telefonszáma hívható, mely minden területi irodában kifüggesztésre került.

2024-ben Orosházán 7 fő családsegítő munkatárs dolgozott.

A Központ esetmenedzser munkatársai helyben elérhetőek voltak a lakosság számára. Orosházán, Csanádapácán, Gádoson és Tótkomlóson az esetmenedzsereknek a területi irodákban volt található a munkavégzés helye, és heti rendszerességgel, meghatározott időpontokban ügyfélfogadást tartottak Kardoskút, Békéssámsón, Pusztaföldvár és Nagyszénás településeken a szakmai programban leírtak szerint. Az egy szakemberre jutó ellátott települések számát a gondozotti esetszám és a földrajzi távolság határozta meg. Az ügyfélfogadási idő meghatározásánál figyelembe vették a település adottságait, az ellátott családok számát, valamint a problémák nagyságát.

2024-ben Orosházán 4 fő esetmenedzser, 1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser, 6 fő teljes állásban és 1 fő részmunkaidős foglalkoztatás keretében foglalkoztatott óvodai és iskolai szociális segítő (Orosháza járási területén), valamint 4 fő tanácsadó (jogi, pszichológiai, gyermeknevelési és pénzügyi) dolgozott.

Szociális diagnózis

A törvényi előírásnak megfelelően ezt a feladatot intézményünk foglalkoztatásában jelenleg is 1 fő végzi teljes állásban.

A szociális diagnózis szerepe

A diagnózis készítése az a folyamat, amely megalapozza az egyén szociális támogatását és a majdani szolgáltatónál a szolgáltatási terv elkészítését, valamint megvalósítását, és amelynek során képet kaphatunk az egyén aktuális helyzetéről és állapotáról. A diagnózis egyfajta értékelési folyamat is, amelyben az egyén életútját, önmagáról alkotott képét és az esetleges vizsgálatok eredményeit a diagnózist készítő és maga az érintett személy összevetik.

A diagnózis készítése során felszínre kerülő problémák kezelése érdekében megállapításra kerülnek azok a szolgáltatások, amelyek megteremtik a fejlesztéshez, a normális működéshez szükséges feltételeket, továbbá meghatározásra kerül a megvalósítás határideje, megtörténik a célok elérését gátló és segítő erőforrások, kockázatok számbavétele. A diagnózis elkészítésében az ellátottnak aktívan részt kell vennie, nélküle a terv nem készíthető el.

Az esetmenedzsernek az első találkozástól számítva 15 nap áll rendelkezésre a diagnózis elkészítésére. Krízishelyzetben természetesen a szociális diagnózis elkészülte előtt is lehetőség van szolgáltatás igénybevételére és annak nyújtására.

A szociális diagnózis készítését kezdeményezheti:

1. Szolgálat
2. Központ
3. Jelzőrendszer

Szociális diagnózis tartalma

A szociális diagnózis elkészítését adatlap segíti, melyben zárt és nyitott kérdések egyaránt szerepelnek, és melyben az adott válaszok értékelése után lehetővé válik a szükséglet meglétének, mélységének, intenzitásának értékelése, valamint a megfelelő szolgáltatás kiválasztása.

Fentiek értelmében a szociális diagnózishoz kapcsolódó felmérő adatlap funkciója egyrészt a szolgáltatási rendszerben elérhető szolgáltatási elemekre vonatkozó szükséglet meglétének vizsgálata, másrészt a fennálló szükségletek erősségének értékelése.

A szociális diagnózis felvétele során megismerkedhetnek az egyén családi helyzetével, lakókörülményével, egészségügyi állapotával, munkaerő piaci státuszával. A beszélgetés során a szociális diagnózist készítő esetmenedzser számára az is kiderül, hogy az egyén alkalmas-e önálló életvitelre, és amennyiben nem, milyen tényezők akadályozzák, gátolják, vagy éppen segíthetik őt ebben, és milyen szolgáltatások szükségesek ahhoz, hogy hosszabb távon önállóan tudja életét támogatni.

Amennyiben gyermeket, illetve gyermekeket érintő problémák is felmerülnek, a rájuk vonatkozó adatlap kitöltése is szükséges.

Mindezek ismeretében összegzésként megállapításra kerül egyes szükségletek hiánya, valamint a szükségletek kielégítéséhez szükséges szolgáltatási formák beazonosítása.

Tapasztalatok:

A beérkező kérelmek új és már folyamatban lévő esetek kapcsán jelentek meg a Központnál és a Szolgálatnál. Orosházán a 2024-es évben 34 kérdőív kitöltésére került sor, amelyben 32 felnőtt személy és 2 gyermek volt érintett.

A szakember tapasztalatai alapján leginkább gyermekkel kapcsolatos (igazolatlan iskolai hiányzások), társas kapcsolatokról fakadó, családi kapcsolatokra vonatkozó, anyagi helyzettel összefüggő problémák, valamint lakhatási nehézségek fordultak elő jellemzően a településen, ami miatt szociális diagnózis elkészítésére került sor. A feltárt problémák megoldásához szükséges szolgáltatások települési és járási szinten elérhetőek voltak.

Szociális diagnózis statisztikai adatai

Település: Orosháza	
Kérelmek száma összesen:	34
Diagnózis felvételének kezdeményezője szerint:	
1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezésére:	25
2. Család- és Gyermekjóléti Központnál jelentkező:	9
3. Jelzőrendszer kezdeményezésére:	0
Probléma típusa szerint:	
1. Családi kapcsolatokra vonatkozó problémák:	5
2. Lakhatási probléma:	3
3. Anyagi helyzettel kapcsolatos probléma:	2
4. Foglalkoztatással kapcsolatos probléma:	0
5. Egészségi állapottal kapcsolatos probléma:	0
6. Gyermekkel kapcsolatos problémák:	13
7. Társas kapcsolatokról fakadó problémák:	7
8. Életviteli problémák:	3
9. Egyéb:	1
Érintett fő összesen:	34
gyermek:	2
felnőtt:	32

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység:

Jogszábeli háttér

Az utóbbi évtizedekben számos gazdasági, társadalmi, valamint politikai változás ment végbe, melynek hatására az óvodák és iskolák rengeteg új kihívással találták szembe magukat. Ezzel egyidejűleg a családok belső működése, nevelésben betöltött szerepe és életvitele is átalakult. A problémával küzdő gyermekek száma drasztikusan megemelkedett, ami további terheket rótt az egyébként is leterhelt pedagógusokra. Ezen kialakult helyzet kezelésére, továbbá a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzése érdekében valamennyi köznevelési intézményben bevezetésre került az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.

A feladatellátás a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) alapján történik.

A jogszabály 1.000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő (40 óra) alkalmazását írja elő, így a létszám tekintetében az orosházi járásban 6 kolléga főállásban, 1 fő pedig részmunkaidőben látja el a feladatot.

A tevékenység célja

Az NM rendelet rendelkezései értelmében az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának, valamint az intézmény pedagógusainak és az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek. Az óvodai és iskolai szociális segítő a szociális munka módszereivel látja el feladatait, ennek keretében segíti:

- a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedésében, tanulmányi kötelezettségei teljesítésében,
- a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését,
- a jelzőrendszer működését.

Segítő munka az intézményekben

A Központ 2018. szeptembere óta óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást biztosít Orosháza járás közigazgatási területén.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról a Gyermekjóléti Központ szükséglet felmérést készít, majd ez alapján együttműködési megállapodást köt a köznevelési intézményekkel.

Az óvodai és iskolai szociális segítők nagyon sokrétű munkát végeznek. Segítséget nyújtanak a hozzájuk forduló gyermekek, szülők és szakemberek számára egyaránt.

Az alapvető problémák, amelyek a legtöbb esetben felmerülnek:

- rossz szociális háttér,
- anyagi- és megélhetési problémák,
- családi - és egyéb konfliktusok,
- magatartási problémák,
- konfliktushelyzetek diák-diák, tanár-diák, tanár-szülő között,
- tanulási- és részképesség zavar,
- elhanyagolás,
- életviteli problémák,
- nevelési problémák,
- kapcsolattartási problémák,
- agresszió,

- tanár- diák közötti kommunikációs nehézségek,
- tanár- szülő közötti kommunikációs nehézségek,
- magas számú igazolt, vagy igazolatlan hiányzás,
- válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartási problémákból adódóan a gyermeknél jelentkező pszichés zavarok.

Az intézményben dolgozó szakemberek a felmerülő problémák megoldása érdekében prevenciós programok lebonyolításában vesznek részt. Az intézményekben a gyermekekkel végzett egyéni, illetve kiscsoportos munka kerül leginkább előtérbe. Ilyenkor az általuk megjelölt, vagy az iskolapszichológus, illetve más szakember által delegált problémákról beszélgetnek a segítőkkel kötetlenül, a kisebbekkel pedig játékos, mesés formában, továbbá prevenciós csoportokat vezetnek.

A szociális segítő szakemberek egyedül, vagy másik szakemberrel közösen az alábbi programokat tartották gyermekek számára, amelyekkel a diákság nagyrészét elérték:

- prevenciós mesecsoport,
- önismereti tréning,
- olvasóklub,
- tematikus csoportfoglalkozások aktuális témakörökben,
- boldogság óra,
- ön- és társismereti foglalkozások,
- közösségépítő csoportfoglalkozások,
- pályaorientációs óra,
- érzékenyítő foglalkozások óvodában és általános iskolában,
- nyugi ovi program,
- nyugi sulis program,
- tematikus csoportok tartása aktuális témához kapcsolódóan a MI-Értünk Prevenciós és Segítő Egyesülettel,
- stressz kezelés, relaxációs technikák alkalmazása,
- relaxációs csoportfoglalkozás 3 mesekönyv alapján,
- meseterápia,
- tematikus kézműves foglalkozások,
- figyelemfejlesztő foglalkozások tartása mikrocsoportban,
- Neet-fiatalok címmel lemorzsolódás csökkentését célzó foglalkozások tartása,
- bullying prevenció,
- konfliktuskezelő óra,
- önismereti csoportfoglalkozás,
- internet használati szokásokkal kapcsolatos óra,
- foglalkozás tartása az élménypedagógia és drámapedagógia módszereivel.

A Gyermejjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat által gondozásban lévő gyermekekkel kapcsolatban végezték el a vállalt feladataikat, mint például konzultáltak az érintett osztályfőnökökkel, ezáltal biztosítva a hatékony és gördülékeny információáramlást a két intézmény között, vagy óralátogatások keretében megfigyelték az érintett gyermekeket.

A nyár folyamán bekapcsolódtak az Önkormányzat által megszervezett napközis tábor lebonyolításába, ezzel segítve a helyi szakemberek munkáját, valamint a gyermekek számára élményekben gazdag kikapcsolódást biztosítottak.

A Központ által hatósági döntést követően gondozott gyermekek száma (fő)

	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozói szakellátásból kikerült	Összesen
Érintettek száma	130	1	71	4	206

Az esetmenedzserek – kivéve a szociális diagnózist készítő esetmenedzsert – olyan családokkal és kiskorúakkal dolgoznak együtt, akik a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó valamely hatósági intézkedésben érintettek. Éppen ezért a munkájukban nagyfokú a leterheltség, ami nem számszakilag mérhető és mérendő, hanem az esetek minőségi jellemzőiben: a hozzájuk kerülő ügyek gyakorta hosszas előzménnyel rendelkeznek, ahol valamilyen okból kifolyólag a családsegítés nem tudta a kiskorúak veszélyeztetettségét nemhogy megszüntetni, de mérsékelni sem.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek

Kapcsolattartási ügyelet

A szolgáltatás célja, hogy a gyermekek szülei házasságának vagy élettársi kapcsolatának felbontását követően is kapcsolatban maradjanak szüleikkel, nagyszüleikkel, testvéreikkel, továbbá nyugodt, semleges helyen biztosítsák a velük való rendszeres találkozást.

Járásbíróság vagy a gyámhatóság döntése értelmében 2024-ben 67 alkalommal, 22 fő esetében voltak kötelesek a feladat ellátásáról gondoskodni.

Készenléti szolgálat

Feladata a Család- és Gyermejkölési Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tájékoztatás vagy tanácsadás.

A mobil telefonszám a nap 24 órájában hívható. Az ügyeletes munkatárs fogadja a hívásokat és megteszi a szükséges intézkedéseket.

2024. év során 36 esetben érkezett hívás, melyek alkalmával a kliensek elsősorban tájékoztatást, információnyújtást kértek a szakembertől. Előfordult az is, hogy szülők közötti konfliktus, vagy kapcsolattartási ügyekben kértek telefonon segítséget, veszélyeztettség esetén jelzés felvételére és annak továbbítására került sor. Volt arra is példa, hogy lakhatási problémák megoldásában, családok átmeneti otthonába való elhelyezés miatt hívták a készenléti szolgálat telefonszámát, vagy feldolgozatlan traumáik ventilálására keresték az ügyeletes kollégát.

Utcai és lakótelepi szociális munka

Célja különösen a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető gyermekek és fiatalok felkutatása, - szabad idejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek speciális segítése. További cél, számukra alternatívák kínálása szabadidejük eltöltésére, valamint helyet biztosítani kortársaikkal, vagy éppen más korosztályokkal való találkozásaikra.

Kórházi szociális munka

Célja a szülészeti- nőgyógyászati, valamint a csecsemő és gyermekosztályon a kórházi nővérrel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése.

A kórházi szociális munkát heti egy alkalommal két órában végezte a Központ munkatársa. Az időbeosztás rugalmasan került kialakításra, így a beérkezett jelzésekre a hét bármely napján tudott hatékonyan reagálni. Sikerült jó kapcsolatot kialakítani a fentebb említett kórházi osztályokkal, kölcsönös tájékoztatással segítettek egymás munkáját. A kórházi szociális munkás 23 esetben élt jelzéssel a szolgálatok, illetve a központ felé bántalmazás vagy elhanyagolás miatt.

Pszichológiai tanácsadás

2024-ben Orosháza Város Önkormányzata és az Egészségfejlesztési Iroda támogatásával két pszichológus látta el a feladatot Orosházán és Tótkomlóson előzetes egyeztetés alapján.

Az elmúlt évben 207 alkalommal nyújtottuk a szolgáltatást az Orosházi járás területén élő lakosságnak, mely 58 főt érintett.

Jogi tanácsadás

A jogi tanácsadást Orosházán, Dr. Letavec Ilona ügyvéd végezte. A szolgáltatás igénybevétele előzetes egyeztetés alapján történt. 2024-ben a tanácsadó 22 esetben nyújtott segítséget az ellátási területen élő lakosságnak. A tanácsadót elsősorban válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás, gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése ügyében, házassági, illetve élettársi közös vagyon megosztásával kapcsolatban keresték fel. E mellett igény volt öröklési, lakáshasználati, tulajdonjogi, munkajogi, valamint végrehajtással, szerződéskötéssel kapcsolatos, illetve büntető ügyekben is a közreműködésre.

Család – és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A családsegítő tevékenység az életvezetési problémákkal, szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve krízishelyzetbe került családok, és személyek ellátása.

A szolgáltatás célja a családok/személyek életvezetési képességének megőrzése, a krízishelyzetük megszüntetése, illetve preventív ellátások biztosítása.

A szolgáltatás feladata olyan személyes szociális szolgáltatás nyújtása, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

Az adósságkezelési szolgáltatás célja, feladata

A szolgáltatás azoknak a lakhatással összefüggésben eladósodott, szociálisan rászoruló családoknak kíván segíteni, akik maguk is készek és képesek tartozásuk részbeni megfizetésére. Az adósságkezelési szolgáltatás kételemű ellátás: egyrészt tanácsadás nyújtása, másrészt az Önkormányzat által természetben nyújtott támogatás.

Célja az eladósodott háztartások fizetési képességének helyreállítása, de nem alkalmas a fizetésektelen háztartások adósságának teljes tehermentesítésére, és a fizetési készséget nem mutató háztartások támogatására.

A Család – és Gyermejjóléti Szolgálat az egyének és a családok életvezetési képességeinek megőrzése, valamint az egyén és a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében tett tevékenységei:

Tájékoztatás: a különböző szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátásokról, a hozzájutás módjairól. A Központ és a Szolgálat munkatársai szórólapokat készítettek, melyeket klienseik rendelkezésére bocsátottak. A családsegítő munkatársak naprakész információval rendelkeztek a legújabb ellátási formákról az internet és a továbbképzések jóvoltából, más szociális ellátási formákról, segítő intézményekről (tovább irányítás).

Tanácsadás: a Központ és Szolgálat a tanácsadás módszerével is igyekszik segítséget nyújtani a problémák orvoslásához. Pszichológiai, jogi, életvezetési, mentálhigiénés, gyermeknevelési tanácsadás, pénzügyi tanácsadás igénybevételének lehetőségét tudják felajánlani klienseiknek.

Ügyintézés: több esetben nyújtottak segítséget az ügyintézés során ügyfeleiknek a települési önkormányzatoknál, a Magyar Államkincstárnál, Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnál és a Békés Vármegyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Nyugdíjbiztosítási Osztálynál kérelmek, pályázatok megírásában.

Szociális akciók-természetbeni juttatások: a Központban és a Szolgálatban lehetőséget biztosítottak használt ruha és eszközök kínálatára és cseréjére is. A hátrányos helyzetű kliensek számára – indokolt esetben – térítésmentesen biztosították a telefon, fénymásolás és internet használatot.

A Békés Vármegyei Agrárkamara (Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program) jóvoltából 870 kg liszt kiosztására kerülhetett sor a Orosháza járás településein élő, szociálisan hátrányos helyzetű családok körében.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel kötött megállapodás értelmében a Lidl és a Penny Áruházból munkanapokon zöldség – gyümölcs, hús-, és pékáru adományban részesültek, melyeket az ügyfélkörbe tartozó hátrányos helyzetű családoknak osztották ki. A tavalyi évben 5 alkalommal tartós élelmiszerek, tejtermékek, vitaminok és higiéniai termékek osztására is lehetőség nyílt az együttműködés keretében.

Krízisintervenció: a kialakult válsághelyzet azonnali kezelésénél feladatuk volt, hogy a krízishelyzetben lévőket haladéktalanul fogadják, és számukra – az ügyélfogadási időn kívül is – segítséget nyújtsanak. Anyagi jellegű probléma esetén – Orosházán, az Önkormányzat által biztosítva – 300.000,- Ft kríziskeret állt rendelkezésre gyógyszer-, élelmiszer-, tűzifa vásárlására, illetve okmányok beszerzésére. A kríziskeretből 2024. évben 25 család részesült azonnali támogatásban.

Kihelyezett ügyélfogadások: A Szolgálat családsegítő munkatársa a tanyagondnoki szolgálattal közösen minden hónap első csütörtökén, 2 órában kihelyezett ügyélfogadást tartott Kiscsákón, melynek keretében alkalmanként átlagosan 12 fő kereste meg problémájával a szakembert.

Prevenációs célú programok szervezése

A prevenációs munka egyik leghatékonyabb eszköze a szabadidős programok szervezése, emellett pedig a legtöbb előkészületi, szervezési munkát is igénylő feladat.

2024-ben megvalósult programok, melyek az Egy Más jövőÉrt Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) támogatásával valósultak meg:

- Kirándulás Szegedre
- Orosházi Farsangoló
- Családi Nap
- Hagyomány őrző Nap
- Fiatalok Napja
- „Törj ki, Te is lehetsz példakép!”
- Belvárosi Majális
- A padlás című musical előadás ingyenes megtekintése (2 alkalommal).

Az Alapítványnak az egyik célkitűzése a kor kihívásaira gyorsan reagáló, a serdülők szórakozási szokásainak is megfelelő változatos programok szervezése, a tizenéveseket veszélyeztető egészségkárosító, gyakran deviáns viselkedésformák megjelenésének és elterjedésének kezelése.

A Család – és Gyermejkölési Szolgálat munkatársai a látókörükbe tartozó gyermekek számára a következő szabadidős tevékenységeket szervezték:

- Gyopárosfürdön ingyenes strandolási lehetőség 20 gyermek részére,
- „Fogadj örökbe egy kívánságot!” rendezvény keretében 99 gyermek megajándékozása karácsony alkalmából. Az ajándékok ünnepélyes átadására 2024. december 19-én került sor a Petőfi Művelődési Központban.

Fontos feladatuknak tekintették a helyi civil és egyházi szervezetekkel történő informális és segítő kapcsolatok ápolását, valamint a városi rendezvényeken, kulturális és hagyományőrző programokon való rendszeres részvételüket.

A Család - és Gyermejjóléti Szolgálat részt vett az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés koordinálásában.

Feladataik: általános tájékoztatás, nyilatkozatok átvétele, szükség esetén a kitöltésükhöz segítségnyújtás, Közétkeztetési Zrt-vel való egyeztetések és tárgyalások, étkezési jegyek kiosztása.

4.1.2. Alapellátásban részesülők száma, a Család – és Gyermejjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

Együttműködési megállapodás alapján vesz igénybe szolgáltatást /nem, életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	Összesen
Nő	10	10	29	27	5	81
Férfi	9	7	37	20	6	79
Összesen	19	17	66	47	11	160

A Család – és Gyermejjóléti Szolgálatnál egyszeri esetkezelésben részesülők száma:

Egyszeri esetkezelésben részesülők	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	Összesen
Fő	12	15	42	26	16	111

Gondozási tevékenység

A tapasztalatok azt igazolták, hogy napjainkban a családok legjellemzőbb gondjai: a megélhetési és gyermeknevelési problémák, a pénzbeosztási nehézségek, a szülői elhanyagolás (oktatási – nevelési, fizikai, érzelmi), családi – kapcsolati konfliktus, a szülők nem megfelelő életvitele, nevelési hiányosságok és az ebből adódó problémák (gyermekmagatartási zavarai).

A gondozási tevékenység során azon dolgoznak, hogy a településeken élő gyermekek megfelelő anyagi és szociális biztonságban, megfelelő oktatási és kulturális közegben, békés, nyugodt környezetben, biztonságos, szeretetteljes, gondoskodó családban fejlődhessenek. Ezeknek a feltételeknek megteremtése elsősorban a család feladata, a szülők felelőssége, de szükség esetén az államnak – az általa működtetett, finanszírozott intézménynek szolgáltatást nyújtók által – is segítenie kell ebben a családot.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a leghatékonyabb a megfelelő időben érkező segítség. A nehézségek kialakulásakor, az akadályok felmerülésekor lehet a legeredményesebben megakadályozni a problémák súlyosabbá válását.

Alapellátásra különböző okok miatt került sor:

- gyermek oktatási-nevelési elhanyagolása,
- magatartási problémák,
- gyermek fizikai elhanyagolása,
- szülők életviteléből adódó problémák,
- anyagi nehézségek, alacsony jövedelmi viszonyok, megoldatlan lakáshelyzet,
- családon belüli konfliktusok.

4.1.3. Veszélyeztetettség okai (a szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma):

A probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint (fő)	Problémák halmozott száma (db)
Életviteli	12	49
Családi-kapcsolati konfliktus	21	40
Családon belüli bántalmazás	5	5
Elhanyagolás	18	20
Gyermekevelési	10	26
Magatartászavar, teljesítményzavar	10	17
Gyermekeintézménybe való beilleszkedési nehézség	4	14
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	2	6
Anyagi	11	38
Összesen	93	215

A kiskorúak veszélyeztetettségének fő oka:

Okok	Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint
Szülők, család életvitele, életvezetési problémája	78
Gyermek családon belüli bántalmazása	5
Gyermek elhanyagolása	30
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	2
Csavargás	2
Lakhatási probléma	46
Magatartás- vagy tanulási zavar	7
Anyagi probléma	49
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	156
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	178

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban történő gondozási tevékenység jelenti, mely a segítő kapcsolatra épül. A családdal folytatott szociális segítő munka filozófiája, hogy a gyermek jólétét akkor szolgáljuk a legjobban, ha megerősítjük a családot, mint egységet. A család segítése, gondozása tervezett tevékenység. A családgondozás hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldási eszköztárának javítását szolgálja. A tevékenység széles körű, de a megoldásban a „kis lépések” elve érvényesül.

A szükségletfelmérés alapján láthatóvá válik, hogy a szolgáltatást kérő nehézségei és együttműködési szándéka alapján indokolt-e a hosszabb távú együttműködés a klienssel. A segítő munka dokumentálása gondozás esetén az esetenaplóban történik. A gondozási tevékenységről cselekvési terv készül. Az egyénnel vagy a családdal történő együttműködés szabályai írásban történő szerződéskötés során kerülnek rögzítésre, melyet mindkét fél aláír.

A segítő folyamatban – amennyiben a probléma megoldása érdekében indokolt – lehetőség van más szolgáltatóhoz történő irányításra, vagy a Központ által nyújtott speciális szolgáltatások igénybevételére. A szükséglet felmerülése után a Szolgálat munkatársa írásban megkeresi a Központot.

A szociális segítő munka során a Szolgálat munkatársa szükség szerint, de legalább hathavonta áttekinti a gondozási folyamatot. Amennyiben a folyamat nem eredményes, a veszélyeztetettség nem csökkent vagy szűnt meg, valamint a családtagok nem együttműködőek, jelzi a Központ felé, kezdeményezi az esetkonferencia összehívását, ahol a szakemberek megtárgyalják, hogy szükség van-e hatósági intézkedésre.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszélyeztetettség esetén a Szolgálat haladéktalanul, a Központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot hatósági intézkedésre.

Ameddig a hatósági döntés véglegessé nem válik, addig a gyermek ügyével a családsegítő foglalkozik. A hatósági döntés véglegessé válását követően a Központ

esetmenedzsere készíti el az egyéni gondozási-nevelési tervet, melybe a Szolgálat munkatársát is bevonja. A szociális segítő munkát, a gondozási tevékenységet továbbra is a családsegítő végzi, s az egyéni gondozási – nevelési terv alapján dolgozik tovább a családdal. Az esetfelelős azonban az esetmenedzser, aki felel a gondozási folyamatokért.

Amennyiben a gyámhatóság a hatósági intézkedést nem tartja indokoltnak, de a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, és a szülő, illetve a családba fogadó gyám vállalják az együttműködést, s ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, akkor a gyámhatóság az eljárás megszüntetésével egyidejűleg felhívja a Központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtás megszervezésére. A Szolgálat családsegítő kollégája elkészíti az új cselekvési tervet, és annak alapján dolgozik tovább.

4.1.4. Válsághelyzetben lévő várandós anyák segítése

A prevenciót szolgáló, ezen a területen végzett feladatot a Központ a védőnői szolgálattal együttműködve végzi. A tevékenység hatékonyságának növelésében meghatározó szerepet játszanak a jelzőrendszeri tagok, továbbá alapvető fontosságú az általános tájékoztatás és figyelemfelkeltés folyamatos megvalósítása.

A tájékoztatások során elsősorban a magzatvédelemre helyeződik a fő hangsúly, valamint a várandós édesanyák felelősségérzetének felkeltése, illetve megerősítése révén törekednek elérni célkitűzéseiket.

A megvalósítandó eredmény: az anyák folyamatos, minden oldalról történő támogatásának megszervezése és fenntartása. További cél, hogy a gyermek megfelelő fejlődése ne csak magzati korban valósuljon meg, hanem a megszületését követően is, azaz az édesanya és gyermeke megnyugtató körülmények közé kerüljön haza. Kiskorú édesanya esetén fontos a születendő gyermek családi jogállásának, illetve szülői felügyeleti jogának rendezése is.

4.1.5. A Család – és Gyermejkölési Központ feladataként kerül ellátásra a családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozása

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel. Ennek körében támogatja a szülőket a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtésében, javításában, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban, valamint a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartja a kapcsolatot a gyermekvédelmi gyámmal, a gyermek gondozási helyével, és annak családjával, ezt tervezi, dokumentálja.

4.1.6. Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A Központ és a Szolgálat szakmai tevékenysége során törekszik hatékonyságának érdekében a kölcsönösen támogató, erős szakmaközi kapcsolatok fenntartására, az észlelő és jelzőrendszeri tagokkal való folyamatos és eredményes együttműködésre, a mindenki számára hozzáférhető szakmai háló kiépítésére. Szakmaközi megbeszélések keretében tájékoztatást adnak, információkat nyújtanak és közös megoldásokat és lehetőségeket keresnek a különböző problémák megszüntetésére.

2024-ben 6 alkalommal került megszervezésre szakmaközi megbeszélés az alábbi témákban: észlelő – és jelzőrendszer működése és működtetése (2 alkalom), az áldozatsegítés rendszere (Áldozatsegítő Központ feladata), együttműködés erősítése (Védőnői Szolgálat, Család – és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ, valamint a gyámhivatal között), szakmák közötti megbeszélés esetek mentén (Védőnői Szolgálat, Család – és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ, valamint a gyámhivatal között), jelzőrendszert érintő változások.

A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja az észlelő és jelzőrendszer működésének minősége. Ezért az észlelő és jelzőrendszer mind teljesebb körű működtetése a témában végzett munka egyik alapvető célkitűzése, nélkülözhetetlen feltétele, hiszen ez a veszélyeztetett, illetve potenciálisan veszélyeztetett gyermekeknek nyújtott hatékony, és kellő időben biztosított segítség rendkívül fontos.

A jelzőrendszerrel való együttműködés elősegítésének területei:

- tájékoztatás és tájékoztatás kérése: egymás tevékenységének segítésére,
- az igények ismeretére épülő szolgáltatási kínálat kialakítása,
- együttműködés az esetek és a problémák mentén,
- tanácsadás, esetkonzultáció, esetkonferencia, közös munka, fórum, szakmaközi megbeszélés (évente 6 alkalommal).

A Szolgálat a jelzőrendszer tagjainak 2024. február 28-án éves szakmai tanácskozást tartott, ahol lehetőség nyílt a jelzőrendszerrel kapcsolatos tapasztalatok, észrevételek megosztására, illetve a gyermekvédelmi munka hatékonyságának növelése érdekében intézkedési terv készítésére.

Érkezett jelzések száma 2024-es év során:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	21	-
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	12	-
Köznevelési intézmény	80	-
Rendőrség	5	-
Ügyészség, bíróság	2	-
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	37	6
Önkormányzat, jegyző	2	-
Gyermekevédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	13	-
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	5	-
Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	2	-
Összesen	179	6
A jelzésekkel érintett személyek száma	156	6

2024-ben a közoktatási intézményektől érkezett a legtöbb jelzés. Ennek oka az iskolák jelzése az igazolatlan hiányzásokról. Ezt követően számottevő jelzéssel az állampolgárok éltek, ilyenkor a lakókörnyezet hívta fel figyelmüket a nehéz helyzetben élő egyénre, családra, vagy anyagi nehézségek miatt a család, rokonság valamely tagja fordult hozzájuk. A jelzést követően munkatársaik felkeresték a jelzett személyt, családot és felajánlották szolgáltatásaikat. A megtett lépésről, eredményről írásban jeleztek vissza a jelzést tevő felé.

4.1.7. Az Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 16/2006. (IX.15.) önkormányzati rendelete 21/A. § és 21/B. § szakaszai rendezni kívánják a **krízishelyzetben lévő személyek ideiglenes lakhatását**, így a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat írásbeli javaslatára, méltányosságból, pályázati eljárás mellőzésével a rendeletben meghatározott lakásokba helyezhetőek el az arra jogosultak.

4.1.8. Összegzés

Az elkészített beszámoló bemutatja a Család – és Gyermekjóléti Központ és Család – és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége, feladata, és a rendelkezésre álló feltételek meglétét, továbbá a felmerülő nehézségeket. Folyamatosan törekednek a jelentkező szükségletekre minőségi munkával reagálni, azok kielégítéséről gondoskodni.

A következő évre vonatkozó terveik sokrétűek. Egyfelől szeretnék működésük és

prevenációs programjaik színvonalát megtartani, másfelől a lakosság felé képviselt arculatát és üzenetét tovább finomítani. Több segítőkész szakember dolgozik a helyi intézményekben azon, hogy a rászoruló helyzetén segítsen. Mindez azonban kevés, szükség van a rászoruló motivációjára is, hogy előbbre tudjon mozdulni negatív élethelyzetéből.

4.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és életkezdését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

4.2.1. Bölcsőde

4.2.1.1. Kisharang Bölcsőde

A Kisharang Bölcsőde önkormányzati fenntartású, működtetője az OVÖ ESZK bölcsődeként, gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítja a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését 20 hetes kortól 3 éves életkorig. A bölcsődébe felvehető minden olyan Orosházán élő kisgyermek, akinek szülei nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. Bölcsőde vonatkozásában a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 25 %-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási helyvel rendelkező gyermek ellátása is biztosítható.

2024. év folyamán a bölcsőde összesen 123 fő gyermek ellátását biztosította. Közülük hátrányos helyzetűnek 2 fő minősült. Halmozottan hátrányos helyzetű kisgyermeket nem látott el a bölcsőde, azonban 5 fő veszélyeztetett kisgyermek (szülői elhanyagolásból, nem megfelelő életvezetésből adódóan) került a szakemberek látókörébe. Az Orosházi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya a gyermekek védelembe vételi eljárását követően három esetben kérte az érintett kisgyermek bölcsődei ellátásának biztosítását.

A Kisharang Bölcsőde működéséről

Az intézményt érintő felújítási munkálatoknak köszönhetően 2024. július 1. napjától a bölcsőde 82 férőhellyel működik. A közel 10 %-os kapacitásbővítés jelentős segítséget jelent Orosháza városában, elősegítve a megnövekedett bölcsődei igények kielégítését. Új csoportszoba kialakítására nem került sor, viszont 6 gyermekcsoportban emelkedett az ellátható kisgyermek létszáma 1-1 fővel. Továbbra is 4 gondozási egység és 7 csoport működik a bölcsődében.

A kisgyermeknevelői feladatokat megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező, 16 fő kisgyermeknevelő és 4 fő bölcsődei dajka látja el. Munkájukat egy fő gyermekgyógyász szakorvos segíti. A korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek fejlesztését a Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi Tagintézményének munkatársai helyben, a bölcsődében végzik.

Az intézmény 2024. évben 100 %-os férőhely kihasználtsággal működött.

A kisgyermek felvétele egész évben folyamatosan biztosított volt.

4.2.1.2. Bóbita Bölcsőde

A Bóbita Bölcsőde Önkormányzati fenntartású, működtetője az OVÖ ESZK bölcsődeként biztosítja a gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését 20 hetes kortól 3 éves életkorig. Az intézménybe felvehető minden olyan Orosházán élő kisgyermek, akinek szülei nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. Bölcsőde vonatkozásában a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 25 %-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátása is biztosítható.

2024. év folyamán a bölcsőde összesen 48 fő gyermek ellátását biztosította, közülük hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetettnek (szülői elhanyagolásból, nem megfelelő életvezetésből adódóan) minősülő kisgyermek nem volt.

A Bóbita Bölcsőde működéséről

A Bóbita Bölcsőde egy épületben működik az Orosháza Város Önkormányzat Napközi otthonos Óvoda Könd utcai telephelyével, de külön közigazgatási kereteken belül nyújtja szolgáltatásait. Területi elhelyezkedése miatt könnyen megközelíthető, tágas, nagy játszóudvarral rendelkezik.

A bölcsőde 24 fő kisgyermek ellátásáról gondoskodhat, két csoportszobában, egy gondozási egységen belül.

A kisgyermeknevelői feladatokat megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező, 4 fő kisgyermeknevelő, 1 fő bölcsődei dajka és 1 fő konyhai kisegítő látja el. Munkájukat 1 fő gyermekgyógyász szakorvos segíti. A korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek fejlesztését a Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi Tagintézményének munkatársai helyben, a bölcsődében végzik.

Az intézmény 2024. évben 100 %-os férőhely kihasználtsággal működött.

A gyermekek felvétele egész évben folyamatosan biztosított volt.

4.2.1.3. Lurkó Családi Bölcsőde:

2024. évben 19 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény. Ebből hátrányos helyzetű gyermek 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 0 fő, veszélyeztetett gyermek 0 fő. A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel nem éltek.

Lurkó Munkahelyi Bölcsőde:

2024. évben 7 fő 3 év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény. Ebből hátrányos helyzetű gyermek 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 0 fő, veszélyeztetett gyermek 0 fő. A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel nem éltek.

4.2.1.4. Aprajafalva Óvoda és Családi Bölcsőde Hálózat

2024. évben 20 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény, ebből hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 0 fő. A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel nem éltek.

4.2.2. Óvoda

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Orosháza városában működő óvodák:

4.2.2.1. Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodájában 1 székhelyen és 7 telephelyen 446 gyermeket látnak el. Ebből 8 gyermek hátrányos helyzetű, 13 fő halmozottan hátrányos helyzetű, és 3 gyermek veszélyeztetett.

Gyermekvédelmi céllal látogatott család nincs.

A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé 3 esetben éltek jelzéssel.

4.2.2.2. Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium gyermeklétszáma 141 fő, ebből hátrányos helyzetű 2 fő. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem jár az intézménybe. Védelembe vett gyermekek száma 2 fő. Veszélyeztetett gyermekről nem tudnak, 2023/2024. (májusi statisztika) évben a Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel nem éltek.

Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek száma 3 fő.

SNi gyermekek száma 6 fő.

BTM gyermekek száma 16 fő.

4.2.2.3. Forrás Református óvodában járó gyermekek létszáma 80 fő, ebből hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem jár az intézménybe.

A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé nem éltek jelzéssel.

4.2.2.4. Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Gyermeklétszáma 80 fő, ebből hátrányos helyzetű 2 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 2 fő, veszélyeztetett 0 fő, nevelésbe vett 0 gyermek. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 6 fő. Gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma: 0, szociális támogatással kapcsolatos fogadóórák száma (Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésével kapcsolatos információnyújtás): 2. A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel nem éltek, közöttük a kommunikáció rendszeres.

4.2.2.5. Wesley János Gyógypedagógiai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- oktatást Végző Iskola, Szakiskola fejlesztő óvodai csoportjának gyermeklétszáma 12 fő. Gyermekvédelmi céllal családlátogatás nem volt. A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé nem éltek jelzéssel.

4.2.2.6. Lurkó Óvoda gyermeklétszáma 2024. január 1.-augusztus 31-ig 41 fő, szeptember 1-től 42 fő. Ebből hátrányos helyzetű gyermek 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 0 fő, veszélyeztetett gyermek 0 fő. A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel nem éltek.

4.2.2.7. APRAJAFALVA Óvoda engedélyezett gyermekek férőhelyszáma 2024. évben 40 fő volt, beíratott gyermekek száma 28. Ebből hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 0 fő. A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel nem éltek.

4.2.3. Iskolai napközi ellátás

Az iskola egyik legfontosabb teendője a sokoldalú személyiségfejlesztés folyamatában felismerni a tanulók egyéni képességeit, továbbá önismeretre nevelni őket, gondoskodni tovább fejlődésükről, speciális foglalkozások, tevékenységek szervezésével a tantervi kereteken belül és azon kívül.

4.2.3.1. Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégium

A középiskolában tanuló diákok létszáma:	577 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti helyi lakosú diákok száma:	169 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti kollégista diákok száma:	54 fő
Ebből a veszélyeztetett tanulók száma:	0 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	5 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	17fő
- az erre fordított órák száma havonta: matematika tantárgyból 36 óra	
. az erre fordított órák száma havonta: magyar tantárgyból 32 óra	

A korrepetálás szabadon látogatható, így a létszám alkalmanként magasabb is lehet.

4.2.3.2. Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Vörösmarty Székhelyintézmény

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	321 fő
ebből alsó tagozatos:	120 fő
felső tagozatos:	201 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	38 fő
Hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	23 fő
Veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	3 fő
Napközisek száma:	120 fő
Tanulósobára járók száma:	24 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	14 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	4 óra

4.2.3.3. Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Czina Sándor Tagintézménye

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	107 fő
ebből alsó tagozatos:	50 fő
felső tagozatos:	57 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	13 fő
Hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	17 fő
Veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	10 fő
Napközisek száma:	66 fő
Tanulósobára járók száma: az iskolában nem működik tanulószoba, a felső tagozatosok is napközis ellátásban részesülnek.	
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	60 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	30 óra

4.2.3.4. Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákócziutcai Tagintézménye

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	94 fő
ebből alsó tagozatos:	54 fő
felső tagozatos:	40 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	51 fő
Hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	50 fő
Veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	22 fő
Napközisek száma:	70 fő
(az alsós tanulók egész napos oktatásban részesültek: 42 fő)	
Tanulósobára járók száma:	0 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	0 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	0 óra

4.2.3.5. Orosházi Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	489 fő
ebből alsó tagozatos:	255 fő
felső tagozatos:	234 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	3 fő
Hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	1 fő
Veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	0 fő
Napközis száma (ebből 12 alsó tagozatos és 1 felső tagozatos csoport)	13 fő
Napközisek (alsó tagozat) száma:	255 fő
Tanulósobára járók száma:	30 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma :	57 fő

4.2.3.6. Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	337 fő
ebből	
alsó tagozatos:	176 fő
felső tagozatos:	161 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	32 fő
Hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	25 fő
Veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	3 fő
Napközisek száma:	176 fő
Tanulószobára járók száma:	39 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	68 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	44 óra

4.2.3.7. Wesley János Gyógypedagógiai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- oktatást Végző Iskola, Szakiskola

Az általános iskolában tanuló diákok és óvodások száma összesen:	95 fő
ebből	
alsó tagozatos:	31 fő
felső tagozatos:	33 fő
Óvodai csoport:	12 fő
Súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztő iskolai osztálya:	7 fő
Szakiskolás:	5 fő
Készségfejlesztő iskolai tanuló:	7 fő
Hátrányos helyzetű tanuló:	4 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló:	22 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	23 fő
Napközisek száma:	34 fő
ebből	
alsó tagozatos:	17 fő
felső tagozatos:	17 fő

Korrepetálás a tanulók szakértői véleményében előírtak alapján történik minden gyermeknél. A tanév elején differenciáltan egyéni éves, negyedéves fejlesztési, illetve rehabilitációs tervek készülnek. Rehabilitációs foglalkozás és felzárkóztató foglalkozás keretein belül, melyet minden esetben a kijelölt, és a szakértői véleményekben előírt szakember lát el. Ennek száma minden tanulónál, átlagosan heti 3-5 óra. Tantárgyak: matematika, magyar, logopédia, konduktív mozgásfejlesztés, TSMT-terápia (Tervezett szenzomotoros tréning). A komplex gyógypedagógiai terápiát gyermekeink a tanórák és a foglalkozások keretein belül kapják meg.

4.2.3.8. Székács József Evangélikus Óvoda Általános Iskola és Gimnázium

Az iskolában tanuló diákok száma:	600 fő
ebből alsó tagozatos:	255 fő
felső tagozatos:	177 fő
gimnazista:	168 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	21 fő
Hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	6 fő
Halmazottan hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma (nevelésbe vett tanulókkal együtt):	6 fő
Veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	0 fő
Napközisek száma:	305 fő
Tanulósobára járók száma:	0 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	93 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	62 óra
A középiskolában tanuló, 18 év alatti helyi lakosú diákok száma:	85 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti kollégista diákok száma:	5 fő

4.2.3.9. Gyulai Szakképzési Centrum Kossuth Lajos Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Az iskolában tanuló diákok száma:	487 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti helyi lakosú diákok száma:	158 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti kollégista diákok száma:	28 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:	40 fő
Veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	0 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	0 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	0 óra

A Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi Tagintézménye által nyújtott szolgáltatások száma a 2023/2024-es nevelési évben az alábbiak szerint alakult:

Az összes szolgáltatások közül:

Szülőkézésére történt, védőnő, háziorvos javaslatára:	17 fő
Csak szülő kézésére történt:	1273 fő
Óvodakézésére történt szülő beleegyezésével:	724 fő
Iskolakézésére történt szülő beleegyezésével:	549 fő
Gyermekejóléti Központ kézésére történt:	0 fő
Bírósági felkérés:	0 fő

Feladatellátásunk szakterületenkénti bontásban:

Szakértői bizottsági vizsgálat összesen:	603 fő
- ebből iskolaérettségi-vizsgálat:	72 fő
Korai fejlesztés, gondozásban részesülők száma:	47 fő

A korai fejlesztésben résztvevők az alábbi terápiás fejlesztésekben részesültek:

- Komplex gyógypedagógiai terápia
- Pervazív fejlődési zavarral küzdők terápiája
- Szomatopedagógiai terápia
- Konduktív pedagógiai terápia
- Szenzoros mozgásfejlesztés Ayres, TSMT módszerrel
- Gyógypedagógiai tanácsadás

Fejlesztő felkészítésben részesült:

0 fő

Logopédiai ellátás forgalmi adat szerinti ellátottak száma: 457 fő (szűrési adat)

Logopédiai terápiában részesült:

324 fő

Nevelési tanácsadás/terápia/állapotfelmérés: 247 fő (ellátás+ szűrési adatok)

Iskolaelőkészítő foglalkozás, GMP beszédértés,- észlelés terápia, szenzoros integrációs terápia, Sindelar terápia, gyógypedagógiai tanácsadás, pszichológiai tanácsadás.

Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása forgalmi adat alapján az
összlétszám:

248 fő (szűrési adat)

Tehetséggondozásban részesült:

18 fő

4.2.5. Védőnői Szolgálat

Orosháza városa 10 területi védőnői, 2 ifjúsági védőnői, 1 kórházi védőnői státusszal rendelkezik. Valamennyi álláshely (13) betöltött.

A 10 területi védőnő a Békés Vármegyei Központi Kórház működése alá tartozik.

A 2 ifjúsági és 1 kórházi védőnő az Orosházi Dr. László Elek Kórház és Rendelőintézetéhez tartozik.

Védőnők feladata:

Családlátogatás, tanácsadás tartása, fogadóóra tartása, szűrővizsgálatok elvégzése óvodákban és iskolákban, védőoltások megszervezése, oltás beadásának előkészítése, egészségfejlesztő nevelő munka (szülésfelkészítő tanfolyam, elsősegélynyújtó tanfolyam, csecsemőgondozási tanfolyam, babamasszázs stb.). A védőnő a gondozottal, illetve a családdal akkor találkozik először, amikor a leendő anya várandósként tanácsadáson megjelenik. A megszületett gyermek fejlődését 18 éves koráig elkíséri.

Ha a családgondozás bármely szakaszában probléma adódik, a védőnő segítséget nyújt az általa elérhető lehetőségeket biztosítva, kérve a család együttműködését. Amennyiben ezek nem vezetnek eredményre, kapcsolatfelvétel történik a Gyermekjóléti Központtal, majd kezdetét veszi a közös munka.

2024. évben a születések száma Orosháza városban: 170 fő
(2023-ben 170 fő, 2022-ben 196 fő, 2021-ban 230 fő)

Gondozott gyermekek száma: 1279 fő
Szociális problémát tapasztaltak: 44 esetben
Ebből szociális okból, a védőnő saját hatáskörében fokozott gondozást igénylő
gyermekek száma: 7 fő.

**A Gyermejkölési Központ és Családsegítő Szolgálat felé 12 alkalommal éltek
jelzéssel az alábbi problémákkal összefüggésben:** gyermekelhanyagolás,
gyermekelhelyezés, lakásprobléma, gyermekvállalási érdektelenség.
A jelzésre minden esetben írásban kaptak választ.

A szülővel történő kapcsolattartás módja: családlátogatás, fogadóóra, önálló
védőnői tanácsadás, telefon.

Családlátogatás során tapasztalt problémák: anyagi és párkapcsolati, jogi,
egészségügyi, gyermekelhanyagolás, lakásprobléma.

2024. december 31-én nyilvántartott várandósok száma: 90 fő

Szociális okból veszélyeztetett kismamák száma 9 fő
melyből a védőnő saját hatáskörében tart fokozott gondozásban 4 fő

Kiskorú várandós 1 fő, otthonaszülés 1 volt 2024-ben.

Nevelési, oktatási intézményekben tisztasági vizsgálat mellett egészségügyi
szűrővizsgálatokat végeznek, melynek célja az elváltozások korai felismerése, és a
további romlások megakadályozása. A leggyakoribb probléma a látászavar,
melynek észlelése esetén haladéktalanul a szemészeti szakellátásra irányítják a
gyermeket törvényes képviselőjén keresztül.

Egyre gyakoribb probléma az elhízás, amely mozgásszervi problémákat, és
vérnyomás-emelkedést vonz maga után.

Sajnos sokszor tapasztalják, hogy a tanulók nehezen mennek el a
szakvizsgálatokra.

Az oktatási intézmények 6. és 7. évfolyamai számára megszervezik, lebonyolítják a
kötelező védőoltások beadatását.

2014/15-ös tanévtől bevezetésre került a HPV elleni védőoltás, melyet a 7.
osztályos lányoknak ajánlanak. A 2020/21-es tanévtől már a fiúkat is be lehet oltani,
ha a szülő írásban kéri. Amennyiben a törvényes képviselő írásban kéri,
ingyenesen beadható. Ezzel a lehetőséggel **2024/25. tanévben 240-ből 162-en
éltek, mely 67,5 %-os oltottságot jelent.**

Általános probléma, hogy az iskolákkal egyre nehezebb egyeztetni a védőnői
feladatokkal kapcsolatban, a tanrend kötöttsége miatt. Így kevesebb a lehetőség pl.
osztályfőnöki órákon részt venni.

Az iskolai és városi egészségnapokon rendszeresen tartanak előadásokat a
védőnők is.

4.2.6. Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete 125/2021. (XII.21.) K.t. határozatában döntött arról, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel (a továbbiakban: Egyesület) feladat-ellátási szerződést köt az önkormányzat által önként vállalt alternatív napközbeni ellátás feladat megvalósítására.

Az Egyesület vállalta, hogy az Önkormányzat „alternatív napközbeni ellátás játszótéri program keretében” vállalt feladatát a „Játszva megelőzni!- Máltai Játszótér Program” komplex módszertanának szakmai keretein belül ellátja.

A program helyszíne a játszótér, melynek több mint 3300 m²-es, bekerített területén 32 db kihelyezett játszó- és sporteszköz, egy 24 x 12 m-es palánkozott, rekortán borítású kombinált sportpálya, illetve a legkisebbek számára napernyővel ellátott homokozó található. A játszótéren, a többi máltai típusú játszótérhez hasonlóan, helyet kapott egy „faház” is, melyben különböző foglalkozások szervezése, lebonyolítása stb. zajlik. A 200 m²-es épületben található iroda, férfi-, női-, gyermekmosdó/wc illetve mozgássérültek részére kialakított wc, öltöző, tusoló, pelenkázó és egy foglalkoztató szoba.

A „Máltai” egyrészt, mint közösségi tér kínál hasznos időtöltést a városi és kistérségben élő gyerekek, családok számára, másrészt kiemelt figyelmet fordít a kallódó, hátrányos helyzetben lévő gyerekek, fiatalok felé. A munkatársak a közös játékok, programok során képet kapnak a gyerekek illetve a család helyzetéről és célzott segítséget nyújtanak az egyesület egyéb eszközeivel. 2024-ben, 51 szervezett programon 1903 fő vett részt, ebből 353 fő hátrányos helyzetű. A tavalyi esztendőhöz képest (54 foglalkozás, 1998 fő, 570 hátrányos helyzetű) kevesebb hátrányos helyzetű látogatót értek el célzott programokkal. Az utóbbi 4 évet figyelembe véve azonban az rajzolódik ki, hogy ez a szám mondható átlagosnak, 2024-ban a Wesley iskola látogatása emelte ezt a mutatót. A hátrányos helyzetű réteg rendszeres programokba való bevonása nehézkes. A játszótér kiemelt kliensköre jelenleg egy 18 fős, 10-14 éves gyerekekből álló csoport, akik napi illetve heti rendszerességgel látogatják a teret. Velük számtalan spontán program valósul meg napi szinten, mely nem dokumentálható.

A játszótéri kollektívából és a köré épülő közösségből, 2013-ban megalakult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Orosházi Csoportja. A csoport munkájának bázisa a játszótér, ám célcsoportja szélesebb rétegeket érint. 2024-ben mintegy 214 támogatási esetben, több mint 900 személynek - amelybe beletartozik a játszótér kliensköre – osztottak ki adományt nagyjából 2,38 millió Ft értékben, továbbá, szociális, oktatási és egészségügyi intézményeket is támogattak élelmiszerrel, tanszerekkel több, mint 1 millió Ft értékben. Az adományokat Orosházán kívül 18 dél-békési településre juttatták el.

4.3. Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona Szociális-és Fejlesztő Központ (a továbbiakban: CSAÓ):

A családok átmeneti otthona az egész ország területéről fogad várandós anyákat, gyermeküket egyedül nevelő szülőket, valamint gyermekeikkel együtt lakhatási krízisbe került családokat, akik átmeneti szociális problémáik, családi konfliktusai - esetleges bántalmazásuk, illetve megváltozott családi állapotuk (válás, haláleset stb.) miatt átmenetileg hajléktalanná váltak.

A bentlakásos elhelyezés mellett a Segélyszervezet a szociális munka teljes eszköztárát felhasználva segíteni kívánja a családokat abban, hogy a társadalomba visszailleszkedve képessé váljanak az önálló, teljes értékű életre.

Ellátási formák:

Az otthon által nyújtott ellátási formák:

- Családok Átmeneti Otthona
- Külső férőhely
- Félutasház
- Krízisközpont

A családok átmeneti otthona keretében működtetett Krízisközpont speciális célcsoportja a kapcsolati erőszak miatt kialakult krízishelyzetek következtében otthonukat elhagyni kényszerülő bántalmazottak és családtagjaik. A Krízisközpont célcsoportjai közé tartoznak a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvényben meghatározott személyek.

Az ellátás célja, feladata:

A családok átmeneti otthona elsődleges célja, hogy hozzájáruljon a gyerekek azon jogához, hogy kizárólag anyagi okokból fennálló veszélyeztetettség miatt a gyermekek a szülőtől, családtagjától nem szabad elválasztani. Az otthon további célja, hogy befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét, a válsághelyzetben lévő bántalmazott, vagy várandós anyát, illetve a szülészetéről kikerülő anyát és gyermekét. A szociális munka eszköztárát alkalmazva segítséget nyújt a szülőnek a gyermeke szükséglet szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez, közreműködik - a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve - az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.

A családok átmeneti otthonainak célja továbbá, hogy a szülőket képessé tegye arra, hogy a gyermeküket önállóan neveljék, problémáikat, nehézségeiket önállóan meg tudják oldani, önálló életvitelt alakítsanak ki, sikeresen tudjanak a társadalomba visszailleszkedni. Cél a családok felkészítése arra, hogy élve a szociális és gyermekvédelmi rendszer szolgáltatásaival hosszú távon saját olyan lakhatási lehetőséget és életformát tudjanak kialakítani, mely biztosítja a gyerekek megfelelő testi, lelki, érzelmi fejlődését.

Az ellátás időtartama:

A CSÁO szolgáltatása 12 hó + 6 hónap időtartamra vehető igénybe. Az intézményben működő Krízisközpont szolgáltatás 4 + 4 hét időtartamra nyújt lakhatási lehetőséget. A külső férőhelyen történő ellátás időtartama a Gyvt. 45. § (6) bekezdése és a 47. § (3) bekezdés a) pontja szerinti időtartammal együtt sem haladhatja meg a három évet.

Nyújtott szolgáltatáselemek:

Lakhatási, főzési, mosási, tisztálkodási lehetőség biztosítása, ruhaneművel, élelmiszerekkel, tisztasági, tisztálkodási szerekkel történő ellátás, gyógyszersegélyezés, szükség szerinti teljes ellátás biztosítása. Az ellátás megszervezésénél a családok átmeneti otthona ellátás a fokozatosság elvét tartja szem előtt, az aktív segítségnyújtástól eljutni az önellátás magas fokára az egyén autonómiájának minél nagyobb érvényesülése és helyreállítása érdekében. Ugyanakkor ezen ellátásokat rugalmasan szervezi meg a szakmai team és indokolt esetben plusz támogatást is biztosít.

Családgondozás, szociális munka: A szociális szakembernek képessé kell tennie az ellátottakat arra, hogy hosszú távon meg tudják oldani önmaguk és családjuk problémáit. Ennek érdekében közreműködik és együttműködik az ellátó rendszer tagjaival, intézményekkel, hatóságokkal.

Pszichológiai tanácsadás: A lakóknak lehetőségük van pszichológiai tanácsadás igénybevételére. Ezen szolgáltatás célja a hozott pszichés sérülések kezelése, feldolgozása, valamint a reintegrációs törekvések pszichés támogatása.

Jogi tanácsadás: Az intézményben élőknek lehetőségük van jogi tanácsadás igénybevételére is. Jogi tanácsadás keretében a család segítséget kap jogi beadványok elkészítésében, munkajogi, családjogi kérdések tisztázásában, valamint segítséget kap a reintegrációs törekvések (pl.: lakhatási kérdések) jogi oldalainak tisztázásában.

Gyermekfejlesztés: A gyerekek tekintetében a fejlesztési célok egyrészt a krízishelyzet feldolgozásában, az iskolai, óvodai hátrányok leküzdésére, valamint a kisgyermekek részképességének fejlesztésére irányul.

A szabadidős és közösségi programok, csoportos tevékenységek megszervezése, lebonyolítása, a fejlesztő foglalkozások, pszichológiai tanácsadás a színtere ezen munkafolyamatnak melyben a családgondozó, pszichológus, pedagógus, fejlesztő pedagógus vehet részt.

A szemléletformálás érdekében egészségtudatosságra ösztönző programok lebonyolítása, prevenciós programok, valamint környezettudatosságra ösztönző programok kerülnek lebonyolításra.

V. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK

A Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálatnál a 2024-as évben nem történt szakmai ellenőrzés.

VI. A JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN

6.1. A Család – és Gyermejjóléti Szolgálat által évente megrendezésre kerülő éves szakmai tanácskozáson a szakemberek részéről a következő javaslatok hangzottak el, melyek megvalósításával javítani lehet a gyermekvédelmi tevékenység színvonalát 2025. évben:

- Az iskolai konfliktusok száma jelentősen megnőtt. A diákok közötti problémák kezelése kulcsfontosságú a tanulók jólétének és a tanulási környezet minőségének fenntartása érdekében. Egy pozitív iskolai légkör kialakításában kevesebb a konfliktus is. A mindenki számára világos szabályok és azok következményei egyértelműsítik a tanulók számára az elvárt viselkedést. A különböző konfliktuskezelési módszerek (nyílt kommunikáció, restoratív módszerek, konfliktuskezelési tréningeken való tanár és diák részvétel stb.) alkalmazása elősegítheti a konfliktusok csökkenését. Rendhagyó osztályfőnöki órák és szülői értekezletek tartása ebben a folyamatban fontos feladat.
- Gyermekevelési problémák merülnek fel sok szülőnél, melyet a szülők nevelési attitűdjének megváltoztatásával, szakemberek bevonásával (pszichológus) lehetne enyhíteni, azonban ebben minden jelzőrendszeri tagnak fontos szerepe van. Az attitűd megváltoztatása egy összetett folyamat, mely időt, tudatosságot és nyitottságot is igényel. Ebben a változásban segítséget adhat az önismeret, a tájékozódás és tanulás, új nevelési módszerek kipróbálása (pozitív megerősítés, konfliktuskezelés fejlesztése), támogató környezet kialakítása (együttműködés pedagógusokkal, egyéb szakemberekkel, pl.: fejlesztőpedagógus, pszichológus), türelem és fokozatosság.
- Az igazolatlan hiányzások száma továbbra is magas. Az iskolapszichológusi ellátás biztosítása minden oktatási-nevelési intézményben fontos, melynek keretében tanácsadás nyújtása valósul meg. Fontos a tanulók és a szülők arról való tájékoztatása, s ezáltal a tudomásulvétele annak, hogy következményei (védelembe vétel, szabálysértési eljárás, családi pótlék szüneteltetése, gyermek nem osztályozható, emiatt osztályozó vizsga megtétele) vannak a nem megfelelő iskolai részvételnek.
- A családoknál lévő higiéniai problémák, a gyermekek elhanyagolása szakemberek összefogását vetíti elő. Hosszútávon egészségügyi problémák, társadalmi elszigetelődés, önértékelési problémák lehetnek. A védőnők szűrővizsgálatai, a szemléletformálás elősegítheti a probléma csökkenését, megszűnését. Szemléletformálásra van szükség ahhoz, hogy az érintett családoknál el lehessen érni a személyi higiénia hangsúlyozását saját maguk, gyermekeik és a lakókörnyezetük vonatkozásában. Azonban az igényességnek belsővé kell válnia ahhoz, hogy tényleges pozitív változás történjen a családoknál.

- A jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti alapellátás szakemberei között a személyes és rendszeres kapcsolattartás továbbra is felmerül elvárásként. Ezáltal erősíthető a szakmai kapcsolat és a közös munka. Az adatvédelmi előírások betartásával a személyes konzultációk segítik a gondozási folyamatot, valamint az adott probléma mihamarabbi megoldását.

6.2. SOS Gyermekfalvak

A 2024. évben is a legfontosabb célkitűzésüknek tekintették, hogy az SOS Gyermekfalu fiataljainak az önállósodását segítsék. Ennek egyik eredménye, hogy a gondozott gyermekek integrációja a helyi közösségekbe előre haladt, egyre több SOS-en kívüli baráti és társas kapcsolatok alakultak. Valamint biztosítottak csoportos és egyéni szupervíziós alkalmakat, illetve esetmegbeszélést a nevelőszülőknek és külön a szakmai vezetésnek.

Valamint fontos cél a gondozásukban lévő gyermekek végleges sorsrendezése, a vérszerinti családhoz való hazagondozásuk, vagy örökbeadásuk.

VII. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA, VALAMINT A GYERMEKKORÚ ÉS A FIATALKORÚ BŰNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK, AZ ÁLTALUK ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMÁNAK, A BŰNELKÖVETÉS OKAINAK BEMUTATÁSA

7.1. Az Orosházi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) tájékoztatása szerint a gyermek és fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények és szabálysértések számának alakulása a Rendőrkapitányság illetékességi területén:

Bűncselekmények:

	Elkövetők	
	Gyermekekori	Fiatalkori
1. Bűncselekmények/ fő	1	24
- lopás	1	3
- jármű önkényes elvétele	-	1
- járművezetés tiltott átengedése	-	1
- gyermek pornó	-	1
- garázdaság	-	4
- súlyos testi sértés	-	5
- könnyű testi sértés	-	2
- ittas vezetés	-	1
- hatóság félre vezetése	-	1
- információs rendszerrel visszaélés csalás (online csalás)	-	2
- kábítószer birtoklás	-	3

Bűncselekmény elkövetése miatt **2024. évben 1 fő gyermekekori és 24 fő fiatalkori személy ellen indult büntetőeljárás bűncselekmény elkövetése miatt.**

A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok, ezért a velük szemben indított eljárások megszüntetésre kerültek. A gyámhatóság felé a cselekmények elkövetéséről adatlap megküldésével jelzéssel éltünk.

Bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetén a fiatalkorúval szemben a nyomozást a fiatalkorúakra vonatkozó speciális szabályok megtartása mellett - pl. törvényes képviselő és védő részvétele a teljes eljárás tartama alatt, környezettanulmány és iskolai jellemzés kötelező beszerzése, stb. - kell lefolytatni.

Bűncselekmény esetén a bíróság a fiatalkorúval szemben büntetést is kiszabhat és intézkedést is alkalmazhat.

Szabálysértések:

Szabálysértés elkövetése miatt az elmúlt évben hatóságunk összesen 20 fő fiatalkorú személy ellen indított eljárást. **Gyermekkorú személy ellen 6 esetben lopás miatt indult eljárás, melyek megszüntetésre kerültek.**

Év	Fiatalkorú (fő)	Okok:
2024	20	lopás (8), engedély nélküli vezetés (8), csalás (1), garázdaság (1), valótlan bejelentés (1), rendzavarás (1)
2023	7	lopás (6), garázdaság (1),

A fiatalkorúak által elkövetett szabálysértéseket tekintve megállapítható, hogy számuk az elmúlt évhez képest 13 esettel emelkedett.

Az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén a gyermek- és fiatalkorúak által elkövetett szabálysértések, illetve bűncselekmények száma az országos átlagnál évek óta lényegesen alacsonyabb.

Tankötelezettség megszegése szabálysértés:

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 247. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő, az **óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség és a tankötelezettség megszegése szabálysértés** elkövetése miatt a Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóságán 2024 évben **36 szabálysértési eljárás indult.**

Óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség megszegése miatti eljárások minden esetben megszüntetésre kerültek külföldi tartózkodás miatt.

Általános iskolai tankötelezettség megszegése	20 fő/ esetben 1741 óra
Szakközépiskolai tankötelezettség megszegése	11 fő/ esetben 977 óra

Jelenleg 4 fő általános iskolai (286 óra) és 1 fő középiskolai tanulóval szemben (63 óra) az eljárás folyamatban van.

7. 2. Jellemző problémák és azok gyakorisága a gyermekkorúak körében

A gyermekkorú személyek által történt bűncselekmények elkövetése miatt nem indult eljárás során általánosságban elmondható, hogy a gyermekkorúak jogsértéseire a kisebb súlyú, sok esetben „gyerekcsínynek” induló olyan cselekmények jellemzőek, amelyek jogsértő voltával életkoruknál fogva nincsenek tisztában, vagy nem mérik fel eléggé tetteik lehetséges következményeit.

A 14. életévüket még be nem töltött fiatalok a büntető- és a szabálysértési jog szerint is gyermekkorúnak minősülnek és így főszabályként velük szemben büntethetőséget kizáró ok áll fenn. E főszabály alóli kivételként az új Büntetőtörvénykönyv (2012. évi C. törvény) 2013. július 1-jei hatályba lépése 5 bűncselekménytípus elkövetése esetén büntethetővé tette a 12. életévüket betöltött, de egyébként még gyermekkorú személyeket is.

A törvény 16. §-a tételesen felsorolja ezeket a bűncselekményeket: az emberölés és annak minősített esetei, az erős felindulásban elkövetett emberölés, az életveszélyt okozó testi sértés és a halált okozó testi sértés, a rablás és a kifosztás. Ezek elkövetése esetén a tizenkettedik életévét már betöltött, de a tizennegyedik életévüket be nem töltött gyermekkorúak is büntethetővé válnak, ha a tettes az elkövetés idején rendelkezett a cselekménye következményeinek felismeréséhez szükséges belátási képességgel.

Szabálysértés esetében a gyermekkor mindig büntethetőséget kizáró ok. gyermekkorúval szemben szabálysértés elkövetése miatt nem szabható ki helyszíni bírság és szabálysértési bírság sem.

7. 3. Jellemző problémák és gyakorisága a fiatalkorúak körében

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a fiatalkorúak - *azaz a 14. és 18. életév közötti fiatalok* - esetében szinte bármilyen bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetésével lehet találkozni.

A felnőttkor küszöbén álló fiatalok esetleges elkövetővé válása elsősorban attól a környezettől (család, baráti kör, iskola stb.) függ, amelyben élnek, és amelynek körülményeit, szokásait, magatartását, erkölcsi normáit példaként látják a mindennapjaikban.

Ha ez a környezet, vagy annak egyes elemei valamilyen okból problémások, akkor nagy az esély arra, hogy a fiatalkorú a társadalmi normák és elvárások ellenére deviáns magatartás-formákat választ magának. Ez könnyen vezethet a törvényekkel való szembe kerüléshez, sőt bűnelkövetéshez.

A fiatalkorúval szemben szabálysértés elkövetése esetén a hatóság csak feljelentéssel élhet, bírság csak akkor szabható ki, ha önálló keresettel rendelkezik.

7. 4. A hozzátartozók közötti erőszak, bántalmazások előfordulása

A hozzátartozók közötti erőszak kezelésével összefüggő rendőrségi feladatok végrehajtásáról szóló 2/2018. (I. 25.) ORFK utasítás (továbbiakban: Utasítás) szabályozza a hozzátartozók közötti erőszak fogalomkörébe tartozó bűncselekmények esetén végrehajtandó rendőri eljárásrendet.

Az e körbe tartozó személy elleni cselekmények miatti bejelentéseket minden esetben kiemelten kezeltük és haladéktalanul megtettük a szükséges intézkedéseket.

A konfliktusok kialakulásának legjellemzőbb okai az ittasság, a nem megfelelő anyagi körülmények, szerelemfáltás, gyermek elhelyezése körüli viták, házas- és élettársi kapcsolat megromlása, illetve a gyermek láthatás be nem tartásával kapcsolatos szabályok megsértése.

Tényleges jogsértés észlelése esetén minden esetben intézkedtünk a jogellenes állapot megszakítására, a felek indulatainak lecsillapítására, majd felhívtuk a figyelmet a társadalmi együttélés szabályainak betartására, a további jogsértés megelőzésére, illetve tájékoztattuk az érintetteket a rendelkezésre álló jogérvényesítési lehetőségekről is.

A tudomásunkra jutott információkról haladéktalanul jelzéssel éltünk (rövid úton, szóban, illetve adatlap megküldésével) a családsegítő, gyermekvédelmi, és gyermekjóléti szolgálatok felé. Szolgálatellátás során rendszeresen kapcsolatot tartottunk a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársaival, mint a jelzőrendszer része.

Az elkövetőket vizsgálva megállapítható, hogy elsősorban férfiak követik el a hozzátartozók közötti erőszak körébe tartozó bűncselekményeket, azonban esetenként női elkövetőket is regisztráltunk. A férfiak főként a testi sértéseket, míg nők a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményekben érintettek elkövetőként:

A bejelentéseket követő intézkedések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy többségében a bejelentő már a helyszínen sem kíván magánindítvánnyal élni a bántalmazóval szemben, megelégednek azzal, hogy a rendőr figyelmezteti az erőszakoskodó felet.

A hozzátartozók közötti erőszak helyszínén rögzített tényeket, adatokat minden esetben megküldtük a családsegítő szolgálatnak.

Az Orosházi Rendőrkapitányság 2024. évben 4 esetben hozott olyan ideiglenes megelőző távoltartásról szóló határozatot.

Szükséges esetben kérjük a civilszervezetek, gyámügyi szervezetek, családsegítő szolgálatok segítségét

7. 5. A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok

A vizsgált időszakban - a korábbi évek tapasztalataitól eltérően - az ún. hagyományos, klasszikus eredetű szerek fogyasztása vált ismertté. Ezek közül a marihuána és az amfetamin származékok (speed, extasy) fogyasztása dominál. A klasszikus szerek ismételt térnyerésével a pszichoaktív szerek használatának visszaesése figyelhető meg.

A visszaesés okaként értékelhető, hogy a fogyasztók egyre jobban felismerik a „designer” drogok előállításának kiismerhetetlen módját, a hatásmechanizmus ismeretlensége miatti nagyfokú veszélyességet. Ebben szerepe van a felvilágosító, drogprevenciós munkának is.

Az elkövetői adatokat vizsgálva megállapítható, hogy **2024. évben** is több felnőtt korú személlyel szemben, továbbá **3 esetben fiatalkorú** személyek ellen indítottunk kábítószer fogyasztásának gyanúja miatt eljárást.

Az Orosházi Rendőrkapitányág illetékességi területén kábítószerrel kapcsolatos kereskedelmi tevékenység miatt nem indult eljárás.

Az eljárás alá vont személyek - amennyiben a törvényi feltételek fennállnak - tájékoztatást kapnak az elterelés lehetőségéről és a megelőző-felvilágosító tanácsadásról, melyet önként vállalhatnak és vállalnak is. Drogfogyasztással összefüggő haláleset területünkön 2024. évben sem történt.

7.6. Bűnmegelőzésben, prevenciós munkában szerzett tapasztalatok

A DADA, az ELLEN-SZER, az IBT, az SzCsRP és az OVI-ZSARU Program

7.6.1. DADA program

A 2024/2025. tanévtől az Orosházán az Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda 3. és 7. osztályaiban (2-2 osztály) és az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium Szakgimnázium és Kollégium nyolc osztályos gimnázium 6. és 7. osztályában (2 osztály) kezdődött a program két éves oktatása.

Az iskolai program oktatását két fő, vizsgával rendelkező oktató rendőr végzi, Himler-Ruszkai Renáta r. örm. forgalomellenőrző járőr és Oszadszky Sándor r. ftzls. körzeti megbízott.

7.6.2. ELLEN-SZER és IBT programok

Az ELLEN-SZER és IBT programok működtetése Rendőrkapitányságon nem megoldott, mivel vizsgával rendelkező oktatóval nem rendelkeznek.

7.6.3. A drog prevenciós összekötő munkája (SzCsRP program)

„A szülők és a családok a Rendőrségkapitányság kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” elnevezésű bűnmegelőzési program felelőse 2020. augusztus hónaptól **Kis Rozália r. szds.**

7.6.4. Az OVI-ZSARU program

Az év során a Békéssámson Községi Óvoda vezetője jelezte a programhoz történő csatlakozási szándékot. A jelentkezéshez szükséges tájékoztatást megadtuk részükre, a jelentkezési lapot továbbították.

Jelen információk szerint a programot működtető alapítvány megszűnt, ezért a program további működtetése nem megoldott.

Az óvoda vezetőjét tájékoztattuk az alapítvány megszűnéséről.

„Az iskola rendőre” bűn- és baleset megelőzési program keretében az oktatási intézmények vezetői szükség esetén bűnmegelőzési, prevenciós tanórák, felvilágosító előadások megtartására érdekében az iskola rendőrökhöz kérhetnek segítséget és tapasztalatunk szerint élnek is a lehetőséggel.

A bűnmegelőzési programokon túl a gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzése, illetve csökkentése érdekében folyamatosan együttműködtünk az illetékességi területünkön lévő önkormányzatokkal, a gyámhivatallal, a családsegítő szolgálatokkal és a hivatásos pártfogókkal, akik megfelelő partnerek a megelőzési feladatok jó színvonalú ellátásában.

7.7. A jelzőrendszeri tagok együttműködésének tapasztalatai

Megítélésük szerint a jelzőrendszeri tagok együttműködésének színvonala megfelelő és eredményes.

7.8. Az év során krízishelyzet, amely ideiglenes hatályú elhelyezést vont maga után

A 2024. év során a Rendőrkapitányság közigazgatási területén és hatáskörében nem történt krízishelyzet, amely ideiglenes hatályú elhelyezést vont volna maga után.

VIII. CIVIL SZERVEZETEK KÖZREMŰKÖDÉSE A GYERMEKVÉDELMI FELADATOKBAN

A civil szervezetek tevékenységére vonatkozó jellemző és lényeges megállapítások írásos beszámolóik alapján kerültek megfogalmazásra.

8.1. A CSÁO a számok tükrében

A családok átmeneti otthona befogadó képessége 40 fő, a külső férőhely, amely három lakást jelent, 16 fő befogadását teszi lehetővé.

2024. január 01. és 2024. december 31. között összesen 47 család, 197 fő, 141 gyermek és 56 felnőtt kapott átmeneti elhelyezést az otthonban.

A Családok Átmeneti Otthona intézményében ellátott családok kicsivel több mint 10 %-a, 5 család volt orosházi illetőségű.

A családok átmeneti otthona nemcsak az átmeneti gondozásban részesülő ellátottakat támogatja, hanem a városban élő, krízishelyzetbe került családokat is segíti. 2024-ben összesen 1813 esetben nyújtott az intézmény természetbeni, jogi, pszichés segítséget, valamint szociális tanácsadást és munkaerő-piaci szolgáltatást.

A Családok Átmeneti Otthona Információs Pontként is működik. Az Információs Pont munkatársa telefonon, online és személyesen is elérhető az érintett ügyfelek, hozzátartozók vagy velük kapcsolatban álló szakemberek számára, akiknek szakszerű segítségnyújtással, felvilágosítással szolgálhatnak.

Beiskolázási támogatás: a családok átmeneti otthona egyik fő célkitűzése, hogy a szeptemberi iskola- és óvodakezdéskor, a hátrányos helyzetű családokat megfelelő minőségű és mennyiségű felszereléssel támogassa. Füzeteket és más iskolai eszközöket, ruházati cikkeket, tisztálkodási szereket, tanszercsomagokat juttatunk el a látókörünkbe lévő, hátrányos helyzetű orosházi lakosoknak. 2024. évben megközelítőleg 80 gyermeknek tudott az intézményünk segítséget nyújtani az óvoda, illetve az iskolakezdéshez.

A családok átmeneti otthona keretében működtetett Krízisközpont speciális célcsoportja a kapcsolati erőszak miatt kialakult krízishelyzetek következtében otthonukat elhagyni kényszerülő bántalmazottak és családtagjaik. 2024. évben 21 család került elhelyezésre a krízisközpontunkban. 21 felnőtt és 55 gyermek kapott segítséget intézményünkől, ebből 1 család volt orosházi illetőségű.

A külső férőhelyen, amely 3 önkormányzati bérlakást jelent 2024. évben 3 család vette igénybe szolgáltatást, ebből 2 család orosházi illetőségű.

A Félutasház szolgáltatást, amely egy ugyancsak önkormányzati bérlakást jelent, egy Orosházán maradó és dolgozó család vett igénybe 2024. évben.

8.2. Nagycsaládosok Egyesülete (a továbbiakban: Egyesület)

Az Egyesület az állami közfeladatok egy részét közhasznú tevékenység keretében látja el. Széleskörű hazai és nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. A Petőfi Művelődési Központ (a továbbiakban: PMK) minden városi rendezvényén jelen vannak.

Emellett civil együttműködési-, és különböző munkaprogramokban vesznek részt (NOE választmányában és közgyűlésében, Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségében, Vajdasági Nagycsaládos Egyesületek Szövetségében).

Az Egyesület 4 tagja az orosházi HEP NŐK munkacsoportját alkotják, közülük egy fő a munkacsoport vezetője.

Kiemelhető a rászoruló családok segélyezésében való részvétel, 2024-ben 180 rászoruló családnak osztottak adományozóktól kapott élelmiszer-segélyeket. Napi szinten szállítanak péksütemény, kenyér és zöldség-gyümölcs adományokat a Tesco élelmiszermentés program keretében. E tevékenységgel mind az orosházi Egyesület, és időnként a város egyéb rászorulóit is részesülnek segítségben. Rendszeres válogatási lehetőséget biztosítanak a város lakói által behozott ruha adományokból. Ezt a lehetőséget – közhasznú tevékenységükből adódóan – nem csak egyesületi tagságunknak nyitják ki. Rászoruló édesanyáknak és újszülött gyermekeiknek kríziscsomaggal segítenek az életkezdéshez.

Jelenlegi Egyesületi házukban – az Önkormányzat tulajdonában lévő Ady Endre utcai volt óvoda épületében több programot valósítottak meg leginkább a tavaszi, és nyári időszakban (családi nap, farsang, közgyűlés). A karácsonyi rendezvényt a PMK épületében sikerrel tartották meg. Áruházi gyűjtésből és adományozóktól kapott édességből csomagot tudtak átadni a családoknak, ezzel is segítve a karácsonyi kiadásokat.

8.3. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum :

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: KEF) az elmúlt évben pályázati forrás hiányában nem működött.

8.4. Mi-Értünk Egyesület

A Mi-Értünk Egyesület "KontaktPont" Orosháza az általános és középiskolákban készségfejlesztő, önismereti és információnyújtó prevenció interaktív foglalkozásokat tartott pl.: egészségnapok, pályaorientációs napok keretében. Emellett a város által szervezett nyári napközis táborban foglalkozott gyermekekkel önismereti, közösségépítő foglalkozások keretében. Korábban Orosháza Város Ifjúságpolitikai és Gyermekjogi Konceptiója (2017-2022) részét képező - tematikus tréning- elnevezésű programmal vett részt az ifjúsági munkában. Mivel a korábbi koncepció időszak sikeresnek bizonyult, ezért számos megkeresés érkezett az iskoláktól a 2024-es évre is, ennek köszönhetően minden intézményben sikerült csoportfoglalkozásokat tartani. Elsősorban inkább az újonnan összekերülő osztályközösségeket célozva. Innen ered a magasabb szám a 16 év alatti korosztálynál.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatások anonim módon is igénybe vehetők, így nem minden esetben rendelkeznek pontos adatokkal a kliensek korát illetően.

Szolgáltatásaikkal a 18. év alatti fiatalokat elsősorban megkereső tevékenységeik (rekreációs szintén folytatott megkereső programok) és oktatási intézményekben tartott csoportfoglalkozások során érik el, de ez nem jelenti azt, hogy ezen találkozások szerhasználat miatt valósulnak meg.

Az elért 14-18. év közötti fiatalokkal történő találkozásokról nem „főre”, hanem kontaktra (találkozásokra) fókuszáló dokumentációt kell vezetni, azaz egy fő megjelenhet többször is kontaktként.

Kontaktra lebontott statisztika: (2024-es év):

16 év alatti	948
16-18 év között	334

8.5. SOS Gyermekfalvak

Az SOS Gyermekfalvak Országos Nevelőszülői Hálózatának orosházi területén a munka folyamatos volt 2024-ban. Az ellátást az orosházi területen Békés vármegyében és Csongrád-Csanád vármegyében végezték.

8.5.1. Az ellátást nyújtó SOS Gyermekfalv Program Orosháza bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére

Az SOS Gyermekfalv Program Orosháza a nemzetközi SOS Gyermekfalvak szervezet (SOS-Kinderdorf International) részeként gondoskodik a vérszerinti családjukból kikerült gyermekek, fiatalok gondozásáról, neveléséről. A gyermekeket az integrált gyermekfaluban levő családi házakban, az SOS Gyermekfalvak tulajdonában lévő háztartásokban és saját ingatlanban is nevelik az erre a feladatra hosszútávon vállalkozó nevelőszülők. Az SOS Gyermekfalvak által működtetett SOS Gyermekfalvak Orosháza Nevelőszülői Hálózata (a továbbiakban:

Nevelőszülői Hálózata) határozatlan időre szóló működési engedéllyel rendelkezik. 2019. november 1-től a Nevelőszülői Hálózata országos nevelőszülői hálózattá lett bejegyezve kecskeméti központtal. Így az orosházi terület már nem önálló egységként működik.

Tavalyi évben legfontosabb feladatuknak tekintették, hogy az SOS Gyermekfalu fiataljainak önállósodását segítsék. Valamint fontos cél a gondozásukban lévő gyermekek végleges sorsrendezése, a vérszerinti családhoz való hazagondozásuk, vagy örökbeadásuk.

Továbbra is kiemelten kezelik a szakmaközi együttműködést és a jó kapcsolatot helyi szervezetekkel, iskolákkal, az Önkormányzattal, helyi civil szervezetekkel és természetesen a hatósággal.

Létszám, egyéb statisztikai adatok

2024. december 31-én, az elhelyezésre került gyermekek száma összesen 44 fő volt. Ideiglenes hatállyal elhelyezett 1 fő, nevelésbe vett 36 fő, utógondozói ellátottként 7 fő nevelkedik a családokban. A családoknál elhelyezett gyermekek és fiatalok közül 18 fő különleges szükségletű. A 20 családból 9-ben volt különleges szükségletű fiatal.

Közüoktatásban résztvevők megoszlása

A SOS Gyermekfaluokban nevelkedők közül 1 fő bölcsőde 6 fő óvoda, speciális általános iskolába járt 7 fő, normál tantervű általános iskolába járt 10 fő, speciális szakiskolába járt 3 fő. Érettségit adó képzésben 2 fő tanult. Szakmát tanult 9 fő. 1 fő egyetemen tanul.

A Békés vármegyei illetékességű gyermekeinkről (az ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák)

2024. december 31-én 42 gyermek elhelyezéséről gondoskodtak Békés vármegyéből, ebből nevelésbe vett 34 fő, 7 fő utógondozói ellátott. Békés vármegyéből 1 fő volt, ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorú.

A kiskorúakból mindösszesen különleges szükségletű ellátott 18 fő.

Kor szerinti megoszlásban a gyermekek aránya a következő:

- 0-3 éves: 6 fő, ebből 3 fő lány és 3 fiú,
- 4-5 éves: 2 fő, ebből 1 lány és 1 fiú,
- 6-13 éves: 20 fő, ebből 11 lány és 9 fiú,
- 14-17 éves: 7 fő, ebből 3 lány és 4 fiú,
- 18 év feletti: 7 fő, ebből 5 lány és 2 fiú.

Csongrád vármegyéből 2 gyermek (egy 8 éves lány és egy 12 éves fiú), ebből nevelésbe vett gyermek 2 fő volt.

Összesen 3 fiatal, 1 lány és 2 fiú került az SOS Gyermekfalvak által fenntartott szegedi utógondozói intézménybe.

2024-ben 24 órát meghaladó, engedély nélküli eltávozás nem volt.

Hazagondozás, örökbefogadás

2024. év folyamán 3 gyermek került örökbefogadásra, 2 gyermek került hazagondozásra a vérszerinti családjához.

Összesen 12 testvérsor nevelkedik a gondozásukban, ebből 7 kettes testvérsor, 4 hármas testvérsor, 1 ötös testvérsor és 14 fő pedig testvér nélkül nevelkedik családban.

Gondozottjaik a SOS Gyermekfalvak szervezésében heti, esetenként napi rendszerességgel járnak, járhatnak különböző korrepetálásokra. A szervezet ehhez tehetséggondozási és fejlesztési támogatást biztosít.

Különleges szükségletű gyermekeik az iskola szervezésén kívül egyéni fejlesztésekben részesülnek, ehhez a szervezet pénzügyi támogatást nyújt a nevelőszülőknek.

Az SOS Gyermekfalvak sztenderdek értelmében minden gyermek esetében készült egy egyéni fejlesztési terv, melyet negyedévente aktualizál a szakmai csapat együttműködésben a gyermekkel, fiattal és az ő életükben részt vevő releváns szakemberek bevonásával (figyelemmel az életkorára). Így rendszeresen nyomon követésre kerültek és kerülnek a gyermek, illetve a fiatal egyéni célkitűzései, érdekei és képességei. Illetve minden évben készül a gyermekekről egy pszichológiai státusz felmérés is.

Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek)

Az orosházi integrált SOS Gyermekfalvak egész évben állandó létszámmal biztosította a zavartalan feladatellátást. 2024. december 31-i dátummal a személyi ellátottságuk a következő:

20 fő nevelőszülő (ebből 19 család saját háztartásban),
6 fő családsegítő (megbízási szerződéssel),
1 fő szakmai vezető-helyettes,
1 fő nevelőszülői tanácsadó,
1 fő pszichológus,
1 fő asszisztens,
1 fő karbantartó

Az év során a gyermekek életkorát figyelembe véve több táboroztatási lehetőséggel is éltek a nevelőszülői családok. Az óvodás és a középiskolás korosztály belföldön kapcsolódott ki a nevelőszülői családokban, illetve közös kiránduláson, programokon is részt vettek az SOS Gyermekfalvak szervezésében.

SOS Gyermekfalv Oroszáza programok

Több nyílt napot tartottak – azzal a céllal, hogy további nevelőszülőket toborozzanak, illetve, hogy megmutassák tevékenységüket a lakosságnak. Folyamatos belső tájékoztató fórumokat és egyéni konzultációs alkalmakat, szupervíziót, csoportos foglalkozást biztosítottak a nevelőszülői családok számára a 2024-es évben az SOS Gyermekfalvknak felső vezetésével.

Oroszázán több országos SOS gyermekfalvas képzés zajlott. A képzések nyitottak voltak, a társintézményekben dolgozó kollégák is részt vettek rajta.

2024. tavaszán 1 db 60 órás nevelőszülői felkészítő tanfolyamot is indítottak a kecskeméti területtel közösen.

IX. ÖSSZEGZÉS

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

Fontos kiemelni, hogy minden döntés és intézkedés a gyermekek legfőbb érdekeit kell, hogy szolgálja. A gyermek mindenk felett álló érdekének biztosítása mindannyiunk felelőssége. Ez az érdekképviselő nemcsak jogi, hanem erkölcsi kötelesség is, amely a gyermekek fizikai, érzelmi, pszichológiai és szociális jólétének biztosítását célozza. A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi rendszernek minden körülmény között biztosítania kell a gyermekek fejlődéséhez szükséges biztonságos, szeretetteljes és támogató környezetet. Ezért elengedhetetlen, hogy minden érintett fél közösen dolgozzon a gyermekek érdekeinek védelmében és előmozdításában.

Ezen értékek figyelembevételével a gyermekvédelmi rendszernek folyamatosan fejlődnie és alkalmazkodnia kell a társadalmi igényekhez, biztosítva ezzel a gyermekek jogainak és méltóságának maximális védelmét minden élethelyzetben.

A tájékoztatások alapján elmondható, hogy Oroszáza városban a gyermekvédelmi intézményrendszerek hatékonyan működnek együtt.

Oroszáza, 2025. március „.....”

Raffai János
polgármester

A beszámolóhoz adatot szolgáltatott:

1. Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi Tagintézmény - Motyovszki Edit tagintézményvezető,
2. Egységes Szociális Központ - Bogárné Kiss Ildikó intézményvezető,
3. Közoktatási, köznevelési intézmények,
4. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Frankó Attila intézményvezető,
5. Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona, Soós Edit intézményvezető,
6. Mi-Értünk Egyesület KontaktPont Orosháza, Nemesvári Adrienn vezető
7. Nagycsaládosok Országos Egyesülete, Benedek Szilvia Dél-Alföldi régió Régióvezető,
8. Orosháza Város Rendőrkapitánysága, dr. Nádasdi Tamás rendőr alezredes, megbízott kapitányságvezető,
9. Orosházi Kistérség Egyesített Gyermejjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat, Halustyik Éva intézményvezető, KEF titkár,
10. Orosházi Polgármesteri Hivatal Szociális, Gyámhatósági és Egészségügyi Osztály,
11. SOS Gyermekfalvak Magyarország, Mórocz Tamás János nevelőszülői tanácsadó
12. Védőnői Szolgálat Mokcsayné Kovács Anikó vezető,